

brat *frančišek* 2

Sainte Veronika Giuliani
1660 - 1727

*Ko se dobro razumemo, ne samo
bratje v skupnosti, ampak tudi bratje
zunaj in sestre, in ko obhajamo
zakrament svete evharistije, posebno
na praznike, je pravo veselje, da je
Bog med nami in da je on Glavni.*

- Odnos človek – Bog
- Sv. Veronika Giuliani
- SKLIC KAPITLJA OFS
- Pogreb p. Filipa in p. Leopolda

Urednikova beseda

4

Frančiškova duhovnost

Bog je, jaz pa, Bog ve, kako sem

6

Naša evangelizacija

Človekov »da« Bogu
Veronika Giuliani

12

Členimo Vodilo

Člen 11

13

Frančiskov svetni red

Sklic kapitlja OFS
Jožef Cafasso
Novo vodstvo KB OFS Dornava

16

Iz naših družin

Pogreb p. Filipa Rupnika OFM
Pogreb p. Leopolda Grčarja OFM

34

Iz Frančiskovih logov (revij)

Frančiskov prijatelj
Med nami

35

Korenine in sadovi

Javier Garrido: Rožice sv. Frančiška (53)

40

Sveta dežela

Darovi
Romanje v Pariz in pet francoskih svetnikov

42

Razvedrilo

Domača čajna mešanica
Nagradna številčnica**Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.**
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (OFS) V SLOVENIJI.Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zbvf/revija_BF**Izdajatelj:**Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zbvf/**Za založbo:**

Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
sestre FMM (Naša evangelizacija)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiskov svetni red);
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto: revija.bf@fsr.si
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Fani Pečar OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)**Logotip rubrik:**

Aleš Porenta

Fotografije:Na naslovnici Sveta Sv. Veronika Giuliani,
Internet, arhiv revije BF**Oblikovanje in priprava:**

Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana**Naklada:** 2.200**Naslov uredništva:**Ul. škofa Maksimilijana Držičnika 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.siRokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.**Prispevke nakazujte na:**Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana**TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;**

sklic na 00 700-20.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Vstopili smo v postni čas, ki nas vsako leto spodbuja in izziva, da bi svoje življenje oblikovali po zgledu Jezusa Kristusa. Njegov križev pot nas izziva, da ne bi obsojali in da bi zmogli sprejemati svoje vsakodneвне križe. Vedno bolj naj bi zavzemali držo Simona in Veronike, ki sta Jezusu pomagala lajšati napore poti.

V tokratni številki revije Brat Frančišek bomo na poseben način razmišljali o odnosu med človekom in Bogom.

V rubriki *Frančiškova duhovnost* lahko najdete razmišljanje jezuitskega p. Franca Kejžarja o odnosu do Boga.

Naša evangelizacija nam prinaša novo katehezo OFS z naslovom Človekov »DA« Bogu, pobleže pa bomo spoznali tudi sv. Veroniko Giuliani, ki je gojila globok odnos z Bogom.

Členjenje vodila OFS nam tokrat razkriva 11. člen, ki govori o bogastvu dobrin, ki so pomembne za nas, in o našem odnosu do njih.

V nadaljevanju najdete sklic kapitlja OFS in predstavitev

znanega člana OFS – tokrat je to sv. Jožef Cafasso.

Osrednje mesto v reviji je namenjeno spominu na dva dolgoletna duhovna asistenta OFS, ki sta v minulem mesecu odšla h Gospodu. To sta frančiškana p. Filip Rupnik in p. Leopold Grčar.

Razvedrilo nam obuja pozabljene spretnosti v pripravi domačih čajnih mešanic ter nagradno številčnico.

Vsem želim umirjeno postno pripravo na prihajajoče velikonočne praznike!

Vse dobro!

br. Janez Papa

Bog je, jaz pa, Bog ve, kako sem

Boga sem navajen od otroštva. V cerkvi sem Bogu stregel kot ministrant. Tam sem tudi molil. Molil sem tudi sam in z domačimi. Praznovali smo vse njegove praznike.

Ko sem po osnovni šoli in semenišču v Dubrovniku in Zagrebu šel k jezuitom, mi je učitelj novincev rekel: Premišljuj o Bogu, navadi se na Jezusa. Ni mi rekel tako, rekel mi je, kot se reče novincu v cerkvenem redu, vendar to je bilo to: Beri Jezusov evangelij, premišljuj, kaj je rekel, predstavlja si ga, predstavlja si, kje Jezus hodi, kako govori, kako gleda, kaj dela, premišljuj, kje je zdaj, kaj bi rad in vse drugo. In bodi tiho in moli po tihem. Morda ti bo Jezus kaj rekel, morda se boš v srcu tako srečal z njim, da si boš zapomnil za vedno, je rekel magister, kajti tako je rekel sveti Ignacij. Temu smo rekli duhovne vaje v tišini.

Ko sem bil študent, je naša država govorila: Ni Boga. To me je spravljalo v zadrego pred drugimi, kajti jaz sem bil navajen na Boga in Jezusa in sem tudi bil v Družbi Jezusovi, se pravi, da jaz nisem normalen. Zato sem iskal, kdo izmed zunajcerkvenih ljudi pravi, da Bog je. Naj omenim samo pisatelja Dostojevskega: strašno dobro se mi je zdelo, da tako velik pisatelj pravi, da Bog je.

Ko je propadla naša prejšnja država, je propadlo tudi njeno govorjenje, da Boga ni. Vsi, ki smo vedeli, da Bog je, smo se oddahnili.

Medtem sem jaz postal redovnik in duhovnik, se pravi, zaposlil sem se v Božji službi. O Bogu, o Božjem Sinu Jezusu, o njegovem evangeliju in o vsem, kar je učil in delal, o Jezusovem križanju in

vstajenju, o Božji Materi Mariji, o Cerkvi in zakramentih, o sveti evharistiji in spovedi, o tem, kako je treba živeti po evangeliju in kako moliti in podobnem sem govoril mnogim ljudem, ki so me za to prosili ali pa so me predstojniki poslali k njim. Z mnogimi ljudmi sem obhajal zakrament svete evharistije.

Morda bo kdo rekel: To pa je le preveč enostavno, preveč po domače povedano. Kot da je Bog za pisca neki star znanec. K temu lahko pojasnim, da sem se Boga tudi bal zaradi svojih grehov in da je bil zame v mladosti veliki Skrivnostni, ko sem se na primer predal nočni tihoti in občudovanju brezmejnega zvezdnega neba. Cerkev in Družba Jezusova in vsi Frančiškovi redovi pa so vendar Božja stvar, mar ne? Tu je Bog doma, pa naj smo domačini bolj ali manj podobni svojemu Gospodarju. Na Boga se tu še drugače navadiš kot prej. Celotno rečeno nam je bilo, naj bi bili »domači« z Bogom. »Glejte, kako dobro in kako prijetno je, če bratje složno prebivajo skupaj,« je Bog povedal v 133. psalmu. Ko se dobro razumemo, ne samo bratje v skupnosti, ampak tudi bratje zunaj in sestre, in ko obhajamo zakrament svete evharistije, posebno na praznike, je pravo veselje, da je Bog med nami in da je on Glavni.

Vedno mislim na Boga. Od zmeraj mislim na Boga. Šport je na primer bolj zanimiv kot misel na Boga, a ko tekma mine, se vrnem k misli na Boga. Nekatera

umetniška dela so lepša kot misel na Boga, a ko si delo dokončno ogledam (poslušam, preberem ...), vidim, da je umetniško delo misel na Boga. Študiral sem tudi slovenščino in primerjalno književnost ter vedno mislil na Boga.

Namenil sem se hoditi za Jezusom in hodim za njim že veliko let v našem redu. Pravijo, da me je on poklical, in če prav premislim, to drži. Jezusova pot pelje med ljudi, teh pa je zelo veliko in zelo so različni. Včasih se mi zdi, da bi moral biti bolj širok in bolj usmiljen, kot sem navajen v naši hiši. »Meni pa Bog ne daj, da bi se hvalil, razen s kri-

žem našega Gospoda Jezusa Kristusa,« sem si sposodil od sv. Pavla (Gal 6,14a) misel za svojo novo mašo. Jezusa na križu občudujem in me je strah. Kako prenašati trpljenje? Kako biti čisto sam in nemočen z Bogom? Zdi se mi, da mi zdaj ni hudega, a vse to lahko pride. Ni mi vseč letošnja topla zima brez snega. Z nekom bi se moral prepirati zaradi tega: Z naravo? Z ljudmi? Z Bogom? Včasih sem se tudi z Bogom prepiral.

Zahvaljujem se bratom frančiškonom, da so me hoteli vprašati, kako sva jaz in Bog oziroma Bog in jaz.

p. Franc Kežar, jezuit

Človekov »da« Bogu

Odnos človek – Bog

Vodilo/Konstitucije – Konstitucije, člen 12

1. Navdihnjeni z zgledom in spisi sv. Frančiška, predvsem pa v moči milosti Svetega Duha naj bratje in sestre vsak dan živijo v veri veliki dar, ki nam ga je dal Kristus: razodetje Očeta. Naj pričajo za to vero pred ljudmi:

- ☛ v družinskem življenju;
- ☛ pri delu;
- ☛ v veselju in trpljenju;
- ☛ pri stikih z ljudmi, ker smo vsi bratje in sestre istega Očeta;
- ☛ z navzočnostjo in sodelovanjem v družbenem življenju;
- ☛ z bratskim odnosom do stvarstva.

2. Z Jezusom, pokornim do smrti, naj skušajo spoznati in izvrševati Očetovo voljo. Naj se zahvaljujejo Bogu za dar svobode in za razodetje zakona ljubezni. Da bi mogli izpolniti Očetovo voljo, naj sprejemajo pomoč, ki jim jo po posredovanju Cerkve nudijo tisti, ki imajo v njej avtoriteto, ter pomoč bratov in sester. Z vedro odločnostjo naj v družbenem življenju tvegajo pogumne izbire.

3. Sestre in bratje naj ljubijo sinovsko srečanje z Bogom in duša njihovega življenja in delovanja naj bosta molitev in premišljevanje. Naj skušajo odkriti navzočnost Očeta v lastnem srcu, v naravi in življenju ljudi, v katerih se udejanja njegov odrešitelski načrt. Premišljevanje te skrivnosti jih bo usposobilo za sodelovanje pri tem načrtu ljubezni.

Sveto pismo – 1 Kor 15,12-17

Če se oznanja, da je bil Kristus obujen od mrtvih, kako morejo nekateri izmed vas govoriti, da ni vstajenja mrtvih? Če ni vstajenja mrtvih, potem tudi Kristus ni bil obujen. Če pa Kristus ni bil obujen, je tudi naše oznanilo prazno in prazna tudi vaša vera. Poleg tega bi se tudi pokazalo, da smo lažnive Božje priče, ker smo proti Bogu pričali, češ da je obudil Kristusa, ki ga ni obudil, če je res, da mrtvi ne morejo biti obujeni. Če torej mrtvi ne morejo biti obujeni, tudi Kristus ni bil obujen. Če pa Kristus ni bil obujen, je prazna vaša vera in ste še v svojih grehih.

Oznanilo

Odkritje Boga me ne more pustiti pri miru. Sem pred odločitvijo: ali ostanem do Boga brezbrizen ali celo odklonilen ali pa na božjo prisotnost in njegovo ljubezen izrečem svoj »DA«. V zgodovini človeštva vidimo, da je človek doživljal blagoslov, če je Bogu rekel svoj »DA«. Kadar pa je hotel uveljaviti sebe in zastaviti življenje na lastnih močeh brez Boga, je to bilo v njegovo škodo in nesrečo.

Tudi sodobni človek išče Boga. Saj končno ne more biti drugače. Se vedno velja to, kar je zapisal sv. Avgustin na podlagi svoje izkušnje: »Zase si nas ustvaril, Gospod, in nemirno je naše srce, dokler ne počije v Tebi.« Tako kot vsak človek išče svojega zemeljskega očeta, tudi vsak od nas išče svojega Stvarnika, svojega nebeškega Očeta.

Hrepenimo po tem, da bi bili ljubljani in da bi mogli ljubiti. Vsakdo je namreč ustvarjen po Božji podobi (1 Mz 1,27), ki je Ljubezen (1 Jn 4,8). Nihče ni nikoli povsem potešen, vedno želi več. Zakaj? Ker je Bog, ki nas je ustvaril po svoji

podobi, neskončen, popoln (Mt 5,48). In prav zato nas ne more povsem zadovoljiti nobena stvar, nobeno vedenje in noben človek. Tudi molitveni obrazci ali obredi ne. Poteši nas lahko le osebno srečanje in vsakdanje osebno življenje z našim Bogom, Očetom in Stvarnikom, in z Jezusom Kristusom, Odrešenikom in Prijateljem. Ta odnos lahko ustvarimo preko vsega, kar je in obstaja, kajti vse je dar njegove ljubezni. Še posebno pa po Svetem pismu in zakramentih, ki nam jih daje po svoji Cerkvi, po kateri je svojevrstno navzoč in delujoč v svetu. Njegova največja želja je, da bi ga vsak človek srečal, ga sprejel, zaživel osebni odnos z njim in začel postajati kakor on dar za druge.

Odnos z Bogom je zelo preprost. Podoben je našim medosebnim odnosom. V ta odnos je zajeto prav vse, kar smo, kar imamo, živimo in delamo. Ker je vseobjemajoč, je tudi zelo zahteven. Večkrat težak kot vsak odnos, ki gre v globino in nas preobraža. Pogosto so naši odnosi na začetku prav osrečujoči. Spomnimo se na naša prijateljstva, zaljubljenosti ... Toda če teh odnosov nismo zavzeto ustvarjali, če nismo umirali svoji sebičnosti, so se tudi najgloblji odnosi sčasoma ohladili, uničili ... V nas so pustili grenka razočaranja.

Bog ni zgolj neka energija. Je živa Oseba. Z nami želi navezati pristen in

odgovoren odnos. Ne dopušča nam, da bi ga izrabljali. Želi nam pomagati, da bi v odnosu z Njim postali resnično to, kar smo v svoji najgloblji notranjosti. To pa ni preprosto. Pravzaprav želimo navezati globok, zavezujoč odnos, hkrati pa se ga bojimo in vedno znova zbežimo iz njega. Zakaj? Zdi se, da smo ujeti v strah zase. Ne moremo verjeti, da bomo postali resnično svobodni in povsem zaživel le v takšnem odnosu, kjer bomo prisiljeni umreti »sebi«. Tako zelo se namreč poenotimo s svojimi sebičnimi željami, da se nam zdi, da bomo nezvesti sebi, če se jim odpovemo. Toda v resnici bomo šele tako prišli do sebe, do svojega resničnega jaza.

Molitev – odnos z Bogom

Ko odkrijemo, da Bog biva, da je osebno bitje, ki nas ljubi, ko ga želimo povabiti v svoje življenje, pride na vrsto tudi to, da se z Njim pogovarjamo. Molitev je pogovor z Bogom, v molitvi postajamo povezani z Bogom. Negovati odnos z Bogom in biti povezan z Njim

pomeni moliti. Ni dovolj le na razumski ravni dojemati Boga, potrebna nam je izkušnja. To izkušnjo Božje prisotnosti in bližine človek dobiva v molitvi.

Molitev ni nekaj, kar bi nam bilo povsem tuje, vsaj v težkih trenutkih življenja ne. Ob težkih trenutkih ljudje zavestno ali podzavestno kličejo Boga na pomoč. Toda resnično izkušnjo Boga bomo doživeli šele takrat, ko se bomo nanj obračali v vseh trenutkih življenja, lepih in težkih.

Kako naj molimo?

Vsak človek najde svoj način molitve, tistega, po katerem bo najlažje vzpostavil odnos z Bogom. Obstaja več načinov molitve:

☞ Molitev s svojimi besedami. Ob

misli na Boga nam bodo besede kar same prihajale na ustnice. Z Bogom se bomo pogovarjali o tem, kaj nam je lepo, kaj nas teži, česa nas je strah. Morda se bomo zahvaljevali, prosili ali pa se kesali, pritoževali – kakor bomo pač čutili.

☞ Molitev po obrazcih. Kadar nimamo svojih besed, nam zelo pomagajo molitve, ki so jih napisali različni duhovni pisatelji in so bile že tolikim kristjanom v pomoč (Oče naš, Tebe ljubim, Stvarnik moj, ...)

☞ Molitev s Svetim pismom. Naše prebiranje Svetega pisma lahko postane molitev. Prebrano besedo premišljujemo in se sprašujemo, kaj nam Bog po njej govori.

Pri molitvi so nujno potrebne tudi drže telesa: umiritev telesa, sklenjene roke, stoja, klečanje, ustvarjanje tišine.

Molimo lahko vsak zase – osebna molitev. Molimo skupaj v družini ali v cerkvi – občestvena molitev. Človek potrebuje osebno in občestveno molitev.

Vrste molitev

Zahvalna molitev: Bogu se zahvaljujemo za majhne stvari (za vsakdanje dobrate, ki nam jih podarja po ljudeh, po naravi ...) in velike stvari (za življenje, zdravje, srečo ... za dobrine, za katere ni samoumevno, da jih imamo). Na

besedo hvala večkrat pozabljamo tudi v medčloveških odnosih. Zahvalna molitev nas spomni na zahvalo sočloveku in Bogu.

Slavilna molitev: Boga preprosto slavimo, ker je, ker vodi naš svet, našo zgodovino, ker je prisoten v mojem življenju, ker se mi razodeva, ker me ljubi.

Prosilna molitev: Smo nepopolni, nismo vsemočni, ne zmoremo vsega sami, potrebujemo pomoč soljudi in Boga. V prosilni molitvi se obračamo na Boga po pomoč, ker se zavedamo, da ne zmoremo vsega sami. Zavedamo se tudi, da nam bo z Božjo pomočjo šlo lažje. Prosimo zase in prosimo tudi za druge. Kristjani naslavljamo prošnje na Boga tudi za celo krščansko skupnost, za ves svet.

Kesanje: Molitev kesanja je potrebna takrat, ko čutimo, da ne delamo prav, da bi morali kaj spremeniti, da smo žalili sebe, bližnje in Boga. Ko vidimo, da se drugi okrog nas oddaljujejo od dobrega in od Boga, lahko prosimo odpuščanja tudi za druge.

Za vse molitve velja, da so vredne toliko, kolikor ljubezni vanje vložimo. Preko molitve postajamo bližji z Bogom. Bližina Boga nas dela njemu podobne. Najbolj dobrodošla sprememba v našem vsakdanjem življenju, če bomo živel v povezanosti z Bogom, bo notranji

mir. Z redno molitvijo nam bo uspelo dosegati in ohranjati ta notranji mir.

Za doma

Na list nariši svojo pot vere, npr. nariši cesto ali črto in ob njej določi etape svojega življenja ter vanje napiši/nariši ljudi, ki so bili v posameznem obdobju pomembni za tvojo vero, in dogodke, ki so se v povezavi z njo zgodili.

Molitev

Gospod Bog, priznavamo, da naša vera ni ne velika ne trdna, a verujemo, da si ti velik in trden.

Prosimo te za trdno in globoko vero, ki bo naše življenje tako navdihovala, da bomo prinašali upanje in veselje drugim.

Prosimo te tudi, da bomo trdno zaupali v tvojo čudovito previdnost, neskončno ljubezen in neizčrpno milost.

Naj nas ta vera krepi zlasti v težkih trenutkih.

Prosimo te, podari tako vero vsem, s katerimi živimo in s katerimi se srečujemo.

RUSTJA, Božo. Povejmo z zgodbo. Ognjišče, 2012, leto 48, št. 2, str. 32.

Veronika Giuliani

Rodila se je 27. decembra 1660 v Mercatellu pri Riminiju v Italiji kot sedmi otrok v premožni družini Frančiška in Benedikte Mancini in dobila ime Uršula. Ko je pri petih mesecih ob neki priložnosti videla sliko Svete trojice, se je izvila iz maminega naročja in odkobacala proti sliki. Tam je izgovorila svoje prve besede. Njena družina je bila v mestu zelo spoštovana in znana. Del vzgoje so bili tudi molitev, zakramentalno življenje in vsakodnevno branje življenjepisov svetnikov. Vera ji je bila kot zrak, ki ga dihamo, hrana, ki jo uživamo; vse, kar koli je delala in mislila, je bilo povezano z vero. Štiri leta je bila stara, ko ji je umrla mati; ta je pred smrtjo svojim petim hčeram kot »doto« izročila češčenje ene izmed Odrešenikovih petih ran – Veroniki (preroško) rano Presvetega Srca. Že kot otrok je doživljala mistična izkustva:

Tako je bila kot otrok navajena, da je svoje igrače nesla pred Jezusovo sliko in ga prosila, naj izstopi iz slike in se igra z njo. In Jezus je to storil ter v svoje roke vzel njene igrače.

Oče jo je sprva želel omožiti s katerim od plemiških snubcev, ko pa jih je Veronika vse po vrsti odklonila in zaradi tega zbolela, je popustil in ji dal svoj blagoslov, da se lahko posveti Bogu. Tako je

s sedemnajstimi leti vstopila v red kapucink, kjer je prevzela redovno ime Veronika.

Tu se začnejo njena prava mistična doživetja: razode-tja, vizije, zamaknjenja in milosti, kot so jih doživljali le redki svetniki. Po videnju skrivnostnega keliha trpljenja so sledila »konkretna znamenja«: prejela je Kristusovo prsno rano, na glavi se ji je videla trnjeva krona, sledile so rane ob strani, pozneje pa še druga znamenja križanega Gospoda. Pri vsem tem je hudo trpela, tako da tega kmalu ni mogla več skrivati pred drugimi. Spovednik ji je naročil, da mora pisati dnevnik in vanj zapisovati vse, kako je Bog deloval v njeni duši. Nastalo je deset zvezkov s presenetljivimi dogodki, ki pa so jih vse potrdile priče. Ukaz spovednika je tudi bil, da mora svoje notranje trpljenje kazati na zunaj.

S tem pa se je začelo neko čisto drugačno trpljenje, žal tako značilno za okolico, v kateri živijo veliki svetniki. Mnogi, na čelu z njeno

redovno predstojnico, so bili namreč prepričani, da je vse skupaj samo igra, goljufija in iskanje pozornosti. Cerkevna oblast je ukazala, naj se vse, kar se dogaja v zvezi z Veroniko, skrbno razišče in poroča v Rim. Po prestani preizkušnji je moral škof poročati v Rim, da je nobena stvar ni zlomila, ostala je poslušna, vedrega duha, njena mistična doživetja pa so se neprekinjeno nadaljevala. Po pa-

peževem ukazu so bile nato umaknjene vse kazni in prepovedi, sestre pa so jo soglasno izvolile za opatinjo.

Veronika je umrla 9. julija 1727, to je 33 let po skrivnostnem prejemu rane v srcu. V prvih urah dneva je trdno držala razpelo v svojih rokah in rekla nekaterim sestram svoje zadnje besede: »Našla sem ljubezen! Povejte to vsem! To je skrivnost mojega trpljenja in mojega veselja. Ljubezen se je pustila najti!« Vse mesto je prišlo v samostan, da bi se poslovilo od nje. Čeprav ni šla nikoli iz samostana, je glas o njeni svetosti preplaval Umbrijo in naredil iz nje skoraj legendo. Glas o njeni svetosti se je širil tudi zunaj Italije in kmalu se je začel proces za beatifikacijo, do katere je prišlo leta 1804, za svetnico pa je bila razglašena leta 1839.

24. junija 1978 je papež Pavel VI. potrdil novo Vodilo OFS in leta 2018 smo praznovali 40-letnico tega dogodka. Eden od rezultatov le-tega je tudi nova rubrika v Bratu Frančišku (in na spletni strani OFS) Členimo Vodilo, kjer so na kratko razloženi posamezni členi Vodila. Za razlage skrbi s. Mojca Špende.

11. člen

Ta člen govori o bogastvu dobrin, ki so pomembne za nas, in o našem odnosu do njih. Pomembno je, da jih spoštujemo, vendar nismo njihovi sužnji. Tudi Jezus je zase in za svojo družino izbral ubogo in ponižno življenje, pa čeprav bi lahko živel v bogastvu in izobilju. A Jezus je vedel, da se s takim življenjem ne bi približal preprostim, ubogim in ponižnim ljudem. Ljudje so ga zmerjali, da je z grešniki in cestnarji, ampak če tega ne bi počel, ne bi razumel, od kod izhaja njihovo trpljenje.

Zato se je tudi sv. Frančišek odločil živeti z ubogimi in je pustil vse, kar je v mladosti poveljeval. Ko je spoznal, da hoditi za Jezusom pomeni postati nova stvar – pokoriti se in ljubiti –, se je tega lotil z vsem navdušenjem. V pravem pomenu besede je postal ubog, na zunaj in na znotraj, da bi se obogatil s Kristusovo ljubeznijo in to širil na vse, ki jih je srečeval.

Bratje in sestre OFS se zaradi načina in hitrosti življenja ne moremo lotiti uboštva tako korenito, kot sta to počela Frančišek in Klara. Vodilo nas usmerja in nam pomaga, da izpolnimo, kar od nas zahteva, in s tem odgovarjamo na Božjo voljo, ki se razodeva po teh previlih. Spraševati se moramo, kakšen je naš odnos do dobrin. Ali jih znamo ceniti,

pravilno uporabljati in se zahvaljevati, ker jih je Bog ustvaril za nas?

Tudi način, kako si dobrine pridobimo, je pomemben. Ustavimo se za hip pri delu, ki ga opravljamo. Delu, kateremu se nihče ne sme odpovedati, ki je sveto in nujno za naše preživetje. Za nas, brate in sestre OFS, delo sicer ne sme biti edini cilj našega življenja, zaradi njega ne smemo izgubljati prostega časa ali časa, namenjenega Bogu. Od dela je odvisen tudi denar, s katerim moramo ravnati varčno in premišljeno ter ga deliti s tistim, ki ga nimajo. Frančišek je denar imenoval hudičevo govno, saj se je dobro zavedal škode, ki jo povzroča. Mar nas pogosto ne premamijo skušnjave, da bi denar kopičili, ogromno varčevali? Seveda tudi ta skrajnost ni dobra. Smo mar pozabili na Božjo previdnost? Duh uboštva nam odpira oči in nas dela občutljive za ljudi v stiski: invalide, zasvojenca, dekleta, ki so postale matere, razbite družine, mlade, ki iščejo službo, odrasle, ki so se oddaljili, ...

»Prava dobrota, ki jo moramo dati, ni ne zlato ne srebro, ampak uboštvo, polno ljubezni.« Stalna misel, da nimamo večnega prebivališča tu na Zemlji, ampak da smo popotniki proti Očetovi hiši, nas mora opominjati, da ne bomo častihlepni, oblastni, ošabni, ampak ponižni, da bomo dajali prostor Božji ljubezni in skrbi, da bomo delali dobro. Hoja za Kristusom zahteva žrtev, zavzetost, vztrajnost, trdno voljo. Za to, da sledimo Frančišku Asiškemu v tako težkem in zapletenem svetu, Vodilo od nas ne zahteva ne vem kakšnih besed, ampak pristno pričevanje vere.

Kaj pa mi? Kako živimo svoje uboštvo? Kako se upiramo materialnim skušnjavam vsakdanjega življenja? Ne bodimo v skrbeh, saj nam Bog lepo pove: Matej 6,25-34.

Sklic kapitlja OFS

Kot nosilci miru naj se (sestre in bratje OFS) zavedajo, da ga je treba neprestano graditi; z dialogom naj iščejo pota edinosti in bratskega razumevanja in naj zaupajo v navzočnost Božjega kvasa, ki je v človeku, in v preoblikovalno moč ljubezni in odpuščanja.

Vodilo OFS, člen 19

**Predsednikom in duhovnim asistentom KB OFS Slovenije
Drage sestre in bratje OFS ter duhovni asistenti!**

Sklicujem **Narodni duhovni kapitelj Frančiškovega svetnega reda Slovenije** in vas vabim, da se od **24. do 26. aprila 2020** dobimo v **Domu duhovnosti sv. Benedikt v Kančevcih**.

V letu, ko v katehezah OFS odkrivamo bogastvo odnosov, nosi duhovni kapitelj naslov **Kakor tudi mi odpuščamo**. O odpuščanju, ki bo glavna tema, bosta z nami delila znanje in izkušnje gospa Romana Bider in p. Bernard Goličnik (OFM). Hkrati pa bomo čas, preživet skupaj, uporabili za druženje, izmenjavo izkušenj in predstavitev stvari, ki jih pripravljamo na narodni ravni.

Za odprtost Svetemu Duhu se v pripravi na kapitelj priporočimo zavetnikom našega reda: materi Mariji, sv. Klari in sv. Frančišku, sv. Elizabeti Ogrski in sv. Ludviku IX. ter našim krstnim zavetnikom.

Lepo vabljeni!

Mir in dobro!
s. Fani Pečar,
predsednica NS OFS

Znani člani Frančiškovega svetnega reda

Jožef Cafasso

Jožef Cafasso je svetnik, o katerem je sveti Janez Bosko napisal: »Njemu se imam zahvaliti za vse. Bil mi je oče in svetovallec, vodnik in pomočnik.«

Rodil se je v kraju Castelnuovo d'Asti pri Torinu 15. januarja 1811. Bil je tretji izmed štirih otrok Janeza Cafassa in Uršule Beltramo, premožnih kmečkih staršev. Zaradi njegove majhne postave in grbavosti so ga sošolci nekaj časa zasmehovali, ko pa so spoznali njegovo izredno dobroto, so ga iskreno vzljubili. Že pri šestih letih so ga imeli za svetnika. Nekateri so ga primerjali z Alojzijem Gonzago. Leta 1833 je bil posvečen v duhovnika. Po mašniškem posvečenju je odšel v Torino, da bi izpopolnil svoje bogoslovno znanje. Kot profesor moralke je oznanjal evangelijski nauk Božjega usmiljenja in odpuščanja. V zavodu, kjer je deloval, si je prizadeval vzgojiti duhovnike, ki bodo imeli posluš za ljudi, med katerimi bodo kot Kristusovi poslanci delovali. Za najnevarnejšega sovražnika duhovnikov je imel to, kar je neposredno nasprotovalo duhu evangelija, duha posvetnosti. Kot učitelj in duhovni voditelj je z velikim uspehom vzgojil cele generacije sposobnih duhovnikov v Piemontu. Leta 1827 se je srečal z Don Boskom, s katerim je postal tesen prijatelj. Na njegovo prigovarjanje je Bosko prepoznal kot svoje poslanstvo delo z fanti. Jožefa je sprejel za svetovalca in pomočnika pri svojem delu.

Svoje poučevanje je potrjeval z delovanjem. Vsak dan je prebil več ur v spovednici. Posebno skrb pa je posve-

čal jetnikom, zlasti na smrt obsojenim. Mnoge je spremljal na zadnji poti in zato so ga imenovali »duhovnik obešencev«. S svojo izredno dobroto in ljubeznijo, prijaznostjo in dobrohotnostjo je dosegel, da so vsi pred smrtjo prejeli zakramente. Ko jih je videl umirati, je govoril: »Da, res je, da so veliko grešili, ali pa ni Bog zelo cenil njihove pokore in skesanosti, s katero so sprejeli smrt kot spravo za svoje zločine? Prepričan sem, da za take ljudi ni več nobenih vic.«

Sam je bil član Frančiškovega svetnega reda, ki ga je pogosto priporočal tudi drugim škofijskim duhovnikom kot idealno bratstvo za tiste, ki niso vključeni v kakšno skupnost.

Vse njegovo življenje je bilo priprava na smrt, ki je bila zanj prehod v večno slavo. Vsak dan je molil molitev, ki jo je bil sam sestavil: »Gospod, moj Bog, že zdaj sprejem vsako smrt tako, kakor bo tebi všeč, z vsem strahom, trpljenjem

in bolečinami s popolno vdanostjo in pripravljenostjo.«

Jožef Cafasso je umrl za pljučnico 23. junija 1860 v Torinu v petdesetem letu svojega življenja. Za blaženega ga je razglasil papež Pij XI. leta 1925, med svetnike pa ga je prištel njegov naslednik Pij XII. leta 1947. Častijo ga kot zavetnika jetnikov in jetnišnic, saj se je odlikoval v skrbi za jetnike.

Darovi za revijo Brat Frančišek januar in februar 2020

10 € Aleksandra Plesnicar, Gregor Pavlic, Jakopič Mili
15€ Franciska Jurkovnik, Drago Skvorc, Justina Sterle
20€ Barbara Pernus Groselj, Silvana Sivic, Osko Matilda, Zorka Svara, Olga Pelaj, Napret Ivan
30 € Marija Kolar
35 € Tone Vidic
50€ Likar Franc, Župnija
60 € Frančiška Kramer
100 € Jozef Tomazic
Skupaj = 520 €

Bogpovrni!

Novo vodstvo KB OFS Dornava

V soboto, 15. februarja 2020, so v krajevnem bratstvu Dornava obhajali volilni kapitelj. Bratstvo iz Dornave, ki ga sestavlja dvanajst sester, od katerih nekatere, žal, ne zmorejo več prihajati na srečanja, je med seboj zelo povezano in znano po svojem optimizmu, veselju, petju ... Tako so sestre na samem srečanju z dobro voljo okužile tudi predstavnika s pokrajinske ravni, br. Jožeta Kozela (OFS) in p. Borisa Markeža (OFM), ki sta prevzela vodenje kapitlja.

Po dokaj preprostih in nekomplikiranih volitvah so nov mandat služenja prevzele naslednje sestre:

- ☞ predsednica – s. Marija Žuran
- ☞ podpredsednica – s. Marija Prosenjak
- ☞ tajnica – s. Marija Stine
- ☞ blagajničarka – s. Ivanka Vogrinec
- ☞ odgovorna za vzgojo – s. Marija Zorko
- ☞ bratska animatorka – s. Terezija Obran.

Novo izvoljenim želimo uspešno služenje, celotnemu bratstvu pa obilo Božjega blagoslova.

Pogreb p. Filipa Rupnika OFM

8. 2. 1931 – 4. 2. 2020

dr. Jurij Bizjak, koprski škof

Ob slovesu patra Filipa Rupnika in ob njegovem odhodu v večno domovino izrekam vsej frančiškanski provinci v Sloveniji globoko sočutje in iskreno sožalje. Gospod naj pokojnega patra Filipa sprejme k sebi na večno gostijo, frančiškansko provinco pa okrepi z novimi duhovnimi poklici, ki bodo nadaljevali njegovo delo za rast in širjenje Božjega kraljestva med nami.

Apostol Filip je dvomečemu Nata-naelu odgovoril z besedami: »Pridi in poglej!« (Jn 1,46). Naš brat pater Filip je z istimi besedami, še bolj pa s svojim zglednim življenjem mnoge vernike, ki so jih težili razni dvomi, vabil h Kristusu v Božje kraljestvo. Od danes naprej pa dobiva njegovo vabilo še

novi in drugačno razsežnost: Pridi in poglej – v večno domovino, v nebeški Jeruzalem!

Patru Filipu in vsej frančiškanski provinci se zahvaljujem za duhovno in pastoralno oskrbo, ki jo nudijo naši

škofiji, in kličem Gospodov blagoslov na vse njihovo delo in molitve. Pokojni pater Filip pa naj se spočije od svojega truda in naj gredo z njim vsa njegova dobra dela (Raz 14,13). Gospod, daj mu večni pokoj in večna luč naju mu sveti. Naj počiva v miru. Amen.

Govor p. Marjana Čudna, provincialnega ministra OFM

V Pismu Galačanom apostol Pavel našteva sadove Duha. Takoj za ljubeznijo postavi veselje (Gal 5,22), kakor bi hotel reči, da ljubezen rojeva veselje in podarja bližino Boga. Naša duhovna izkušnja to potrjuje: bliže kot smo Bogu, bliže smo človeku in več pristnega veselja je v nas. Taka bližina je bila življenjska drža p. Filipa, zato razumemo, zakaj si je za zlato in biserno mašo izbral enako geslo: Srečen tisti, ki najde svoje veselje v Gospodu. Filipovo veselje in njegova duhovnost sta kazala na Božjo bližino in na ljubezen do ljudi. P. Filip je znal poleg vseh tegob, ki mu jih je prineslo življenje, in poleg vseh obveznosti, ki jih je imel, ohraniti veselo, velikodušno in iskreno srce. V njem ni bilo nobene zvijače. Bil je dobrodušen, zato mu je srce samo od sebe pelo veselo pesem. Veselje ima to moč, da pošlje luč in svetlobo v globino človeškega srca. To moč veselja smo občudovali pri p. Filipu. V njem ni bilo teme in za nas je bil vse do konca veselje svetlobe. Ko se je smejal, je bil še posebej pravo sonce za vse okoli njega. Smeh je glasba duše in glasba Filipove duše je bila lepa.

P. Filip se je rodil 8. februarja 1931 v Breznici pri Žireh kot drugi otrok z rojstnim imenom Franc v kmečki družini z devetimi otroki. V otroštvu mu je oče večkrat rekel: »V Gorico boš šel študirat.« To je pomenilo semenišče.

Leta 1939 so se z Žirovskega ali iz Italije preselili v Jugoslavijo, v Oslico. Potem je prišla vojna, ko se o študiju ni govorilo. Prvi povojni osliški župnik Ferdin je leta 1945 oznanil, da bo odprto škofijsko malo semenišče. Kljub zatrevanju staršev, češ, »saj si že prestar«, je vstopil v semenišče leta 1946.

P. Filip je v Ljubljani obiskoval brata Cvetka, ki je odšel k frančiškankam. Redovno ime njegovega brata je bilo Leon. Ob obiskih se je navzel Frančiškovega duha, že prej pa tudi od mame in sorodnikov, ki so bili tretjeredniki.

Leta 1948 se je frančiškankam pridružil tudi sam. V prošnji za sprejem je napisal: »V sebi čutim milost redovnega poklica.« Pred leti mi je zaupal: »Vedno sem bil srečen redovnik. Povabilo od zgoraj je bilo močno. Naša družina je bila blagoslovljena z duhovnimi poklici. Poleg mene in Leona še brat Simon, ki je odšel h kapucinom!«

Po petem razredu VII. ali »uršulinske« gimnazije je sledil enoletni noviciat v Novem mestu in znova gimnazija v Ljubljani do mature leta 1954. Po odsluženem vojaškem roku je študiral teologijo v Ljubljani. V duhovnika je bil posvečen po četrtem letniku leta 1959.

Najprej je bil nastavljen v Kamniku. Ker je že pri vojaki obolel za tuberkulozo, je po zdravniškem pregledu takoj odšel za pol leta v bolnišnico na Golniku. Od tam je šel leta 1962 na Sveto Goru pri Gorici, kjer je pomagal

pri spovedovanju, po treh letih je bil nastavljen v Strunjan za župnika. Po šestih letih je bil imenovan za magistra novincev. To službo je devet let opravljal v samostanu na Kostanjevici. Rad je bil magister in v enem izmed najinih pogovorov mi je rekel: »Ponosen sem na svoje novince!« Leta 1980 je postal narodni voditelj Frančiškovega svetnega reda in za šest let odšel v Kamnik. Nato je bil za štiri leta nastavljen za predstojnika na Sveto Goru. Od leta 1986 do leta 1995 je bil rektor romarske cerkve na Svetih Višarjah, nato je bil ponovno triletno obdobje župnik v Strunjanu. Leta 1998 je odšel za sedem let v Avstralijo, v Sydney, kjer je deloval med izseljenci. O tem obdobju je rad pripovedoval anekdoto: »V bližini Merrylandsa je bila italijanska cerkev, kjer so izgubili svojega duhovnika. Tamkajšnji Italijani

so nekega dne prišli naokrog in rekli, da so slišali, da je tu 'en Filipinec, ki govori italijansko'. 'Ne,' sem rekel, 'ne Filipinec, pač pa Filip, in res govorim italijansko'. Pa smo se dogovorili, da vsako drugo nedeljo mašujem pri njih!«

Med letoma 2005 in 2014 je bil rektor romarske cerkve pri Novi Štifti pri Ribnici. Zadnjih šest let je preživel na Kostanjevici. »Tako kot povsod je tudi tukaj veliko dobrih ljudi,« je o Kostanjevici rekel p. Filip in dodal: »Se čuti, da je Primorska res sončna!«

Pogosto je bil nastavljen v skupnosti, ki so skrbele za Marijina svetišča. P. Filip je to takole komentiral: »To, da sem bil lahko vedno blizu Marije, je gotovo velik Božji dar in velika milost. Jaz vedno čuvam Njo, Ona pa gotovo tudi mene.«

Na vizitaciji sem mu dejal: »P. Filip, v primerjavi z drugimi brati ste bili velikokrat prestavljeni!« On pa je odvrnil: »Ah, jaz sem kot tisti maček, ki vedno pade na noge, kakor koli ga vržeš. Če boš spoznal, da sem kje potreben, rade volje grem kam drugam! Pomembna je korajža in ljubezen do ljudi. Če imaš rad ljudi, ti ne bo težko iti kamor koli in tudi ne delati med njimi. Osnovno je, da imaš človeški, prijateljski odnos, zanimanje in razumevanje, to je najbolj potrebno.«

Na vprašanje, katero obdobje njegovega duhovniškega in redovniškega življenja je bilo najlepše, je odgovoril: »Nekaj posebnega je bilo, ko sem bil nastavljen samo za Frančiškov svetni red v Sloveniji! Bival sem v Kamniku, a sem bil ves čas na poti. Obiskoval sem bratstva. Prekrižaril sem vso Slovenijo od Prekmurja, preko Štajerske, Gorenjske, Dolenjske, do Primorske ... Bratje v samostanu so mi za šalo rekli, naj nalepim svojo sliko na vrata, da se bo vsaj vedelo, kdo naj bi v tisti sobi stanoval!

Zelo rad sem bil duhovni asistent Frančiškovega svetnega reda. Tako sem lahko naredil nekaj dobrega za Cerkev. Molil sem za ljudi, da bi se z večjim žarom oklepali evangelija po Frančiškovem zgledu. Imel sem rad Frančiškov svetni red in tudi lastno bratsko skupnost.«

Pater Filip je bil pristen, preprost in predan Frančiškov brat. Zadnje čase sem ga pogosteje kot sicer spraševal, kako se počuti. Običajno je odgovoril: »Tudi bolezen je koristna. Svojo bolezen doživljam kot duhovne vaje.«

»Ali imate kakšno sporočilo za brate v provinci?« sem ga vprašal na zadnjem obisku letos januarja. Rekel je: »Naj zares verjamejo, da jih Bog hoče tam, kjer so. Naj se zavedajo, da bodo srečni samo takrat in v tistem, kar je zanje izbral Bog.

Naj delajo in se žrtvujejo. Naj potrpijo. Vsak od nas lahko povsod kaj dobrega naredi.«

Prepoznavni znak p. Filipa je bila do-brota. Dobrota pomeni prelivanje lastne duše v duše drugih. To prelivanje je p. Filip obvladal. Zaradi dobrote mu je bilo lepo živeti in je ostal v srcu otrok, ki verjame v ljubezen ljudi in v plemenito v njih.

P. Filip je rad spoznaval nove kraje in nove ljudi. Verjamem in upam, da se sedaj veseli nebes, ki so neskončno lepša od vsega kar je tukaj občudoval. Na vizitaciji mi je rekel: Žalujem za mladostjo! P. Filip, verjamem, da zdaj uživate mladost, po kateri ste hrepeneli. Papež Frančišek je napisal knjigo z naslovom: Bog je mlad. Mlad pa ni samo Bog, ampak vsi, ki jih Bog sprejme v svoj večni objem. P. Filip, v tej mladosti večnosti ne pozabite prositi Vsemogočnega tudi

za mladost naše province in izrekati naravnost v Božje srce prošnjo za nove duhovne poklice.

Novomašno geslo p. Filipa je bilo povabilo: Molite, bratje ... Odzovimo se njegovemu vabilu. Molimo za p. Filipa, da se bodo v molitvi še naprej dotikale naše duše in da se bomo v vsaki molitvi spomnili in se zahvaljevali za vse, kar smo si pomenili.

Zahvaljujem se vsem, ki ste v njegovi onemoglosti za p. Filipa lepo skrbeli. V imenu Slovenske frančiškanske province izrekam vsem sorodnikom, ki ste vsi do zadnjega p. Filipu neskončno veliko pomenili, iskreno sožalje. Vsem, ki žalujemo za njim, pa je v tolažbo Jezusova beseda: »To je namreč volja mojega Očeta, da ima vsak, kdor gleda Sina in veruje vanj, večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan« (Jn 6,40).

Sorodniki

Dragi stric Filip!

V imenu vseh sorodnikov najprej zahvala za vašo toplo skrb za vse nas. Naša žlahta je številčna, a vseeno ste nas redno obiskovali in nas prek vaših poznanstev – po poslanih pozdravih – medsebojno povezovali.

Dragoceni so nam spomini na vaše sproščene šale ob srečanjih in na vašo številna voščila in osebna pisma, po navadni ali elektronski pošti, ki so se navadno končevala z: Bog te živi. Hvala vam za vse darovane maše, posebej v družinskih krogih, za pomenljive mašne nagovore, ki so nas vabili k Bogu in nam odgovarjali na prav naše življenjske situacije, saj ste nas dobro poznali.

Občudujemo vas v vaši jasnosti in predanosti Frančiškovi karizmi in se z veseljem spominjamo vsakega prijetnega druženja z vami, ki je pustilo sledi ... Številne lokacije, kamor vas je vodila duhovniška služba, so polepšale tudi naša življenja. Sama se spominjam pohodniških romaj na Svete Višarje, počitniških obiskov v prelepem Strunjanu, vaših zanimivih spominkov in pripovedi iz Avstralije ter skupne priprave pred mojim obiskom le-te, ter ogledovanja dolenskih hribčkov z vami v Novi Štifi. Dragoceni so mi še spomini na vaše hranjenje označenih fotografij, zavzeto branje duhovnih knjig, na vaše pričevanje dobre volje kljub starosti, na številne klepete v zadnjih petih letih tukaj na kapelski ploščadi in v vaši sobici ter na prisrčna rokovanja z otroki in dobrovoljnost tudi ob zadnjem srečanju. Naši otroci seveda ne bi izpustili zahvale za zabavne vožnje z vami na vaši hojci.

Bogu in vam hvala, da ste nam s svojo skromnostjo in predanostjo duhovni-

škemu poklicu postali izjemen zgled in navdih, da bi se tudi mi v našem vsakdanjem življenju trudili iskati Božji klic in mu zavzeto sledili.

Hvala, stric Filip, da smo lahko povezani v Bogu in številnih lepih spominih na vas.

Župljani s Kapele

Spoštovani in dragi p. Filip!

Gospod, ki se je v torek ozrl na vas, je uslišal vašo željo, naj vas vzame k sebi. To željo ste mi večkrat, sicer z nasmeškom, včasih hudomušnim, včasih pa grenkim, povedali lansko leto pred biserno mašo, ko ste obujali spomine na mladost in prehojeno pot. Žal nam je, ker vas nismo smeli obiskovati v bolnišnici, kjer ste dolge ure trpeli sami s svojimi mislimi, ki so se počasi pričele izgubljati.

Rodili ste se na jutrišnji praznični dan leta 1931 v majhni vasi Breznica pri Žireh, a svojo mladost, ki jo je zaznamovala vojna, ste preživeli v Stari Oselici, kamor se je preselila velika Rupnikova družina z 9 otroki. Družina Vas je naučila živeti delavno, skromno in potrpežljivo, pa tudi v ljubezni drug do drugega, ljubezni do Boga in domače besede.

Od otroštvu ste vedeli za smer, za svoje poslanstvo in željo ste si uresničili, čeprav so bili v povojnem času duhovni poklici v nemilosti. Z mirom v srcu ste potrpežljivo sledili klicu. Uspelo vam je premagati številne ovire, ker je bilo vaše celo življenje prežeto z zaupanjem v Božjo pomoč. Prevzela vas je svetost sv. Frančiška, ki vam je postal vzor. Radi ste poudarjali: **»Nalezem sem se duha sv. Frančiška in ta 'bolezen' je postala kronična.«** Vključevali ste ga v svoje življenje in z njim uresničevali svoje poslanstvo. V srce ste si zapisali geslo:

»Nase pozabi in druge osrečuj,« in tako tudi delali. O vaši ponižni ljubezni do poklica nam govori geslo, zapisano na novomašni podobici: **»Po milosti božji, duhovnik«**. Od leta 1959, ko ste prejeli mašniško posvečenje, je lani preteklo 60 let in vaš novomašni križ je okrašen z biseri. Biserno mašo ste praznovali s posebnim namenom, prošnjo: »Dobri Bog, po namenu p. Filipa te prosimo, da bi to slavlje dobilo globlji pomen, da bi se v katerem od mladih prebudil odgovor na Božji klic, da bi po milosti Božji postal duhovnik.«

Službovali ste na osmih različnih postojankah, za katere skrbi Slovenska frančiškanska provinca Sv. Križa, ponekod tudi po dvakrat, tudi v Italiji in daljni Avstraliji.

Med nas ste prvič prišli leta 1971 za magistra novincev, star štirideset let. Priprava za fante, ki so želeli vstopiti v frančiškanski red, je bila odgovorno delo. Življenje v naši župniji je bilo v 70. letih zelo razgibano, razmahnilo se je tudi po zaslugi župnika p. Lojzeta Kosa. A tudi vi se z novinci niste zaprl v samostan, pomoč pri delu in prisotnost kandidatov pri evharističnih daritvah je pripomogla k živosti občestva. Navsezadnje ste stike z mladimi iz veroučnih skupin in nastala je močna mladinska skupina, ministrantov je bila cela četa, dekleta pa ste navduševali še za Marijino delo in tretji red. S sobrati v samostanu ste postavili dobre temelje in gradili trdne nosilce aktivnega verskega življenja v župniji. Niste odrekli duhovnega vodstva Frančiškovi družini, ki se je ob vaši asistenci okrepila. Radi ste spovedovali in se niste branili nobenega dela. Vsakemu človeku ste nevsiljivo ponudili besedo in z enako ljubeznijo sprejemali vesele in žalo-

stne, s prizanesljivostjo, brez sodbe, in pomagali z nasveti. Dobrohotno, na tiho, ste nam podarjali samega sebe. Zase niste ničesar zahtevali, zadovoljni ste bili s tem, kar ste imeli na sebi, tudi če ste si morali včasih sposoditi habit od sobrata. Ko ste bili leta 1980, po devetih letih, premeščeni v Kamnik, smo pogrešali vašo blagost, mirnost in hkrati vztrajnost ter hudomušnost ob vsaki priliki. Mogoče vsega tega takrat vsi še nismo začutili, prišlo je na dan, ko ste se po dolgih letih vrnili.

Po 34 letih ste se nam pred petimi leti zopet pridružili. Z vsem spoštovanjem smo vas sprejeli, utrujenega očeta, ki vam je starost že prinašala ovire pri gibanju. Poskušali smo vam vračati ljubezen, ki smo jo v mlajših letih prejeli od vas. Občudovali smo vas, optimističnega in veselega, z veliko notranjo močjo. Radi ste se nam pridružili pri klepetu na ploščadi, na romanjih in piknikih, vedno z radostno hudomušnostjo. Milo nam je bilo pri srcu, ko smo slišali vaš glas pri branju evharističnih prošenj med mašo, čeprav vas nismo videli. Vaše zadovoljstvo, ki ste ga izžarevali, smo čutili. Vemo, da ste nam sproti oproščali in pozabljali na naše nerodnosti, a danes vas v imenu vseh, prosim za odpuščanje, če smo vas kdaj nehote prizadeli. Srečni smo, ker smo verniki župnije Nova Gorica – Kapela, skupaj z obiskovalci naše lepe cerkve, lahko z vami hodili skozi življenje. Hvaležni smo vam za vaš zgled, za vaše darovanje in zapuščino, ki ostaja zapisana v naših srcih.

Naj vam Vsemogočni stoterno porvne.

Sedaj, ko se že veselite v Božji bližini, si vas, po vašem zgledu, drznemo prositi: Bodite naš priprošnjik in zavetnik naše župnije pri Bogu.

Kapelska mladina

P. Filip, prijatelj mladine, prijatelj družin!

Nekoč rosno mladim, živahnim in razigranim kapelskim otročajem in mladini nam je polstoletna preteklost v lase že napletla obilo srebrnih niti. In čeprav se ta svet, ne ozirajoč se na našo minljivost in krhkost, neutrudno vrti naprej, se v njem vendarle najdejo ljudje, ki življenju pustijo neizbrisen pečat. V njihov spomin nikoli ne bodo poimenovane ulice, ne bodo imeli odtisa v bronasti plošči na ulici slavnih ... Po njihovih podobah ne bodo izklesani ali uliti kipi, naslikani portreti ... Pač pa so v nas za seboj pustili veliko bolj trajen in neizbrisen spomin – spomin dobrohotnosti. In med te ljudi je nedvomno sodil tudi naš dragi p. Filip. Prav v slehernem srcu, ki ga je nagovoril

predvsem s svojim prepričljivim zgledom in jasno, vedro besedo, je zapustil neminljiv spomin.

Zavrtimo kolesje časa za 40, 50 let nazaj ... Ko so po blagoslovu izzveneli še poslednji toni sklepne pesmi in oznanili konec svete maše, to za nas otroke in mladino ni pomenilo konca druženja. Kje pa! Po nedeljski maši se nikomur ni mudilo domov. Živahno dogajanje se je preselilo na ploščad pred cerkvijo, ki je bila zbirališče otrok, mladine in mladih po srcu. P. Filip se je z drugimi sobrati patri zapletel v sproščen klepet z otroki, mladino, starši ... Že tedaj je podal svetel vzor duhovnika, ki se je približal ljudem. Vzor, ki ga v teh časih še kako potrebujemo, marsikje pa – žal – tudi zelo pogrešamo.

(Poznate to? Priloga Družine. Za tiste iz bolj oddaljenih klopi naj pojasnim, da

v rokah držim prilogo Naša družina.). Za rdečo nit tega spominsko zahvalnega nagovora sem izbral naslov »Prijateljstvo med družino in duhovnikom«.

Veste, zakaj? Ker je p. Filip že pred več desetletji pa vse do nedavnega neprenehoma udejanjal ravno to prijateljstvo. Da ima družina za prijatelja duhovnika, je nekaj čudovitega! Je staršem blagoslov in opora, otrokom pa neizmeren dar in milost. Ena izmed najopaznejših vrlin p. Filipa je namreč bila prav sposobnost navezave pristnih stikov. Sposobnost, da je znal nevsiljivo vstopiti v srce. Bržkone ni mogoče ugotoviti, ali je to počel načrtno, racionalno, ali pa mu je vetra v jadra življenja vdahnil Božji duh. Prva domneva se glede na Filipovo zavirljivo bistrumnost niti ne zdi tako nemogoča! A njegova dobrohotnost in sposobnost stopiti v človekovo bližino in se rahločutno dotakniti duše predvsem mladega človeka pa daje slutiti, da je to nadvse plemenito poslanstvo opravljal po Božjem navdihu in v popolnem sozvočju z Njegovim odrešenijskim načrtom. In pot do mladega srca je p. Filipa vodila ravno skozi prijateljstvo z družino!

Družino, ki je v teh časih še posebno ogrožena.

Verjamem, da bomo skupaj delili spomine in podoživljali nepozabne izkušnje, kako je bilo, ko se je p. Filip kot en prijazen, da, tudi hudomušen in veselo nabrit mož pojavil na vratih. Bilo je, kot bi Božji žarek vstopil v družino. Z obiskom je znal prijetno presenetiti tudi takrat, ko ga na Kapeli ni bilo več. Ko pa je prišel, je bilo snidenje z njim zelo doživeto. Še posebno tedaj, ko je na obisk prirajžal iz daljne Avstralije. Znal je ustvariti vzdušje, kot da bi razdalje, ki so nas ločevale, ne bile omembe vredne.

P. Filip je vedel, kaj pomeni družina.

Da je družina toplina, ki jo otroci potrebujejo bolj kot hrano. V naše mlade otroške duše je sejal gorčična zrna ljubezni do Jezusa. Nato so naša drevesa vzknila in obrodila sadove, nekatera bolj, druga manj, a zrasli smo na isti njivi. Korenine naše vere izvirajo s Kapele. Bili smo vzgojeni tudi s pomočjo naših dragocenih kapelskih patrov, še posebno p. Filipa.

Ko je služboval na Sv. Gori, v zamejskih Žabnicah in na Sv. Višarjah, nato v daljni Avstraliji in pri Novi Štifti, se je oglašal preko pisem, telefonskih klicev in priložnostnih obiskov vse do tedaj, ko se je kot lastovka domov ponovno vrnil v zavetje Kapelske matere Božje, da bi tu mirno zaključil svoje razgibano pastirsko popotovanje.

Dragi p. Filip, prijatelj družine. Ni ga denarja ne bogastva in ne imetja, s katerim bi lahko poplačali tvoj trud in opravljeno delo. Zaslužno plačilo ostaja le v Božji domeni.

Nam pa poleg spomina nate preostane le še globok in nadvse iskren HVALA, dragi p. Filip.

Odpočij si. In srečno na poti do Božjega obličja. Če pa utegneš, si le utrgaj trenutek in se ozri od ondod navzdol ter pošlji svoj blagoslov na kapelsko ploščad.

Pogreb p. Leopolda Grčarja OFM

13. 5. 1939 – 8. 2. 2020

Govor p. Staneta Zoreta OFM, ljubljanskega nadškofa metropolita

Ko mi je Gospod dal brate, mi ni nihče pokazal, kaj moram storiti. Toda sam Najvišji mi je razodel, da moram živeti po vzoru svetega evangelija» (FOp 14). S temi besedami je sv. Frančišek Asiški povedal, da so bratje dar. Frančišek jih ni načrtoval. Tudi pričakoval jih ni. Po spreobrnjenju, ki ga je iz veseljaškega mladeniča z voditeljskimi sposobnostmi spremenilo v potujočega pridigarja, ki je izžareval ljubezen do Boga, je postal privlačen. Ne po zunanosti, saj je bil razcapan. Beračil je za kruh, da se je preživljal, in za kamne, da je mogel obnavljati cerkvice, ki so razpadale. In takšen, razcapan berač, poln Boga, je postal privlačen. K njemu so začeli prihajati bratje. In on jih je sprejemal kot Božji dar. In od Boga, iz njegovega evangelija se je učil, kako naj živi z brati.

Meni je Bog p. Leopolda podaril za brata v začetku šolskega leta 1974-75. Prišel sem v Serafinski kolegij v Kamniku. P. Leopoldu je bila zaupana skrb za naše duhovno življenje. P. Leopold je bil takrat navdušen zbiralec diapozitivov. Zbiralec pravzaprav ni prava beseda. On jih ni zbiral, ampak so bili diapozitivi njegov oznanjevalni pripomoček. Mislim, da je bila njegova ideja tudi povsem svojska ureditev mogočne zbirke diapozitivov, s katero je poskrbel, da je bila zbirka pregledna in da je lahko izbral diapozitive, ki jih je potreboval za duhovne obnove, za misijone, za naša

duhovna srečanja in še za neštete druge skupine. Verouk, tako smo ga takrat imenovali, smo imeli zvečer. Šestnajst in sedemnajstletniki smo bili po šoli in vsem drugem zaspani. V sobi je bila samo svetloba projektorja in blaga beseda p. Leopolda. Seveda smo dremali. A p. Leopold nas ni nikoli ošteval, nikdar ni povzdignil glasu in nikdar nas ni zatožil prefektu, ki je bil odgovoren za nas. Danes vem, da se je do nas obnašal kot do bratov, ki mu jih je dal Gospod. Bil je poklican, da nam pomaga rasti, in kot starejši brat nam je pomagal rasti. Dragi p. Leopold, hvala ti za to.

Ena od postaj življenja p. Leopolda je bilo svetišče na Sveti Gori. Tja je prišel v času, ko je bil gvardijan in rektor p. Martin Perc, ki je bil izjemen človek in močno zapisan v zgodovino Svete Gore.

P. Leopold je pripovedoval, kako se je z dvema kovčkoma gradiva vzpenjal po pobočju Skalnice proti svojemu novemu bivališču. Gradivo v kovčkih so bili članki in knjige o jaslicah, ki so bile že tedaj njegova velika ljubezen.

A na Sveti Gori ni zaslovel kot strokovnjak za jaslice. Na Sveti Gori je zaslovel kot pridigar. Sam sem na Sveto Goro prišel dolgo za njim, desetletja za njim. Časi so se spreminjali, tudi frančiškani na Sveti Gori smo se menjali, nekateri romarji pa so skozi desetletja ostajali isti. Ostrmel sem, ko so romarji iz Vipavske doline, pravzaprav niti ne iz Vipavske doline, ampak iz vasi na njenem severnem robu, pripovedovali o pridigah p. Leopolda. Po desetletjih so se spominjali, kaj je p. Leopold pridigal takrat, ko so priromali na Sveto Goro. To je bilo nekaj neverjetnega. Da romar nosi skozi desetletja v srcu pridigo, ki jo je slišal na Sveti Gori. Le kako je p. Leopold povedal svoje pridige, da so si jih ljudje zapomnili skozi desetletja?

Mislím, da je p. Leopold tudi tukaj živel zgled in naročilo sv. Frančiška Asiškega. Sv. Frančišek je namreč bratom v 3. poglavju Vodila naročil: »Svojim bratom pa svetujem, jih opominjam in spodbujam v Gospodu Jezusu Kristusu, naj se ne prerekajo in prepirajo, kadar hodijo po svetu, in naj ne sodijo drugih, ampak naj bodo krotki, miroljubni in skromni, blagi in ponižni. Z vsemi naj vljudno govoré, kakor se spodobi« (PFVod 3). Oznanjajo naj torej z življenjem, šele po posebni poklicanosti tudi z besedo, kakor drugje pravi Frančišek.

Tretji prizor, v katerem vidim p. Leopolda, pa so jaslice. Jaslice so bile ljubezen njegovega življenja. Pa tudi v tem primeru ne kot predmet njegovega študija, tudi ne kot estetska prvina naše

narodne vernosti. Ne. Jaslice so bile zanj način oznanjevanja, bile so katehetski pripomoček, s katerim je v ljudeh budil vero v Gospoda Jezusa Kristusa. Tudi v tem primeru p. Leopolda vidim kot pravega Frančiškovega brata.

Kadar je sv. Frančišek spregovoril o Jezusu, je vedno uporabil besede: Jezus Kristus, ubogi in križani. Ko je Frančišek leta 1223 prvič dobil dovoljenje za postavitev jasic v Grecciu, je kot razlog za to navedel, da bi želel s telesnimi očmi nekako videti, kaj vse je manjkalo Jezusu Kristusu in njegovi presveti Materi v revščini betlehemskega hleva.

Gre za veliko več kot za idilično slikanje Jezusovega rojstva. Gre za inkarnacijo, za učlovečenje Jezusa Kristusa, ki je pravi Bog in pravi človek. V zrenju Jezusovega učlovečenja v Betlehemu

je sv. Frančišek Jezusa doživljal kot učlovečenega Boga. Zato je bilo tudi njegovo dožemanje evangelija doživljanje in življenje učlovečenega evangelija, postavljenega v ta svet, v svet nemoči in greha, da bi stopili na pot odrešenja.

Tudi p. Leopold je vedel, da je evangeliju treba dati meso in kri. Njegovo strokovno in ljubiteljsko ukvarjanje z jaslicami ni bila zasanjanost v čarobnost figuric, ki nastopajo v jaslicah – čeprav jim je posvečal veliko pozornost –, ampak je bilo povabilo kristjanom, naj učlovečenje Božjega Sina uresničujejo v vsem svojem življenju, naj vsako življenje na svoj način postane jaslice, v katerih se Bog razodeva in podarja nam danes.

Ob koncu tega razmišljanja se mi postavljajo vprašanja za vas, dragi bratje in sestre. P. Leopold je bil voditelj Živega rožnega venca. Bo ta veriga molitve za nove poklice zamrla, ker je p. Leopold umrl? Bo Frančiškova družina na Brezjah ugasnila, ker je umrl p. Leopold, ki je bil njena duša? Bodo molitvene ure, ki so se dogajale skozi desetletja bivanja p. Leopolda tukaj na Brezjah, umolknile, ker njega ni več? Če se bo to zgodilo,

mi dovolite trdo besedo, potem njegovo življenje in delovanje ni pustilo sledov. Če pa boste vse to znali nadaljevati, čeprav bo potrebno po Svetem Duhu prepoznati, kako in na kakšen način, in odkriti drugačne motive za prihajanje na Brezje, potem bo njegovo življenje in delo ostajalo rodovitno.

Dragi p. Leopold. Šest let sva živela skupaj tukaj na Brezjah. Kot brata in

delavca v Božjem vinogradu. Pomagal sem ti pri tvojih zamislih in ti si mi stal ob strani ob mojih. Občudoval sem te, kako si znal poiskati sodelavce za različne pobude, zlasti za Živi rožni venec. Sedaj te prosim, da s pokojnimi člani Živega rožnega venca oblikuješ nebeški Živi rožni venec, da boste pred obličjem nebeškega Očeta prosili za nove duhovne, redovne in misijonske poklice za našo Cerkev. Prepričan sem, da nebeški Oče takšne množice molivcev ne bo spregledal.

Vsem Frančiškovim bratom in vsem tistim, ki ste bili s p. Leopoldom v življenju tesno povezani, izrekam sožalje. Naj vam Bog obriše solze in vam okrepi vero v večno življenje.

Dragi p. Leopold. Velikokrat sem te slišal, kako si ljudi blagoslavljal s prošnjo: Na priprošnjo Marije Pomagaj naj Bog blagoslovi vaša srca in vaše misli, da boste v življenju naredili čim več dobrega in srečno prišli v nebeško kraljestvo. Naj te Bog na priprošnjo Marije Pomagaj sprejme v veselje svojega kraljestva. Počivaj v miru in se pridruži svojim bratom, s katerimi si slavil Boga in oznanjal njegovo ljubezen. Amen.

Nagovor p. Marjana Čudna, provinci- alnega ministra OFM

Mnogo ljudi je ob slovesu p. Leopolda naši slovenski frančiškanski provinci izreklo sožalje. »Bil je milina in ljubezen v človeški podobi ... Bil je luč ... Njegove besede so vlivale pogum ... To je bil svet pater ...« so rekli.

P. Leopold je bil s srcem in dušo zagledan v Jezusa, v Marijo, v sv. Frančiška in v jaslice. Zagledan pa je bil tudi v človeka. V enem izmed najinih pogovorov mi je dejal: »Ljudi je treba lepo sprejeti. Posebno v spovednici je potreben prijazen sprejem, saj so ljudje vedno bolj ranjeni.«

P. Leopold je s svojo besedo in ljubeznijo pomagal mnogim ljudem. Vesel je bil vsakega človeka, tako v cerkvi in spovednici kot zunaj nje. Iz njega sta kot pomladni veter vejala mir in dobrota.

P. Leopold se je rodil 13. maja 1939 v Ložah v župniji Sveti Miklavž nad Laškim. Zelo ga je osrečevalo, da se je rodil na god fatimske Matere Božje in se ji je za to posebej zahvaljeval. Krščen je bil na ime Andrej.

Osnovno šolo je obiskoval v Brestanici. V tem času je postal mašni strežnik. Hvaležen je bil kaplanu, da ga je poklical k ministrantom. Mama ga je osem let vsako jutro poklicala ob petih zjutraj, da je bil lahko v cerkvi že ob pol šestih, ob sedmih pa je vzel torbo in odšel proti šoli.

Nižo gimnazijo je obiskoval na Senovem, višjo v Ljubljani. V frančiškanski red je vstopil na praznik povišanja Svetega Križa, 14. septembra 1954, v Novem mestu. Domači župnik Ivan Kolenko je v priporočilu zapisal: »Andrej je mirnega značaja, kot ministrant je vesten. Najbolj ga veseli cerkvena služba.«

Duhovniško posvečenje je prejel 29. junija 1965 v Mariboru. Da bi rad postal

duhovnik, je prvič začutil po prejemu prvega svetega obhajila v baziliki lurške Marije v Brestanici. Po vrnitvi v klop je Jezusu izrekel prošnjo: »Daj, da postanem duhovnik!«

V 55 letih duhovništva je p. Leopold služboval od Svete Gore preko Nove Gorice, Ljubljane, Novega mesta, Kamnika, Nazarij do Marije Pomagaj na Brezjah.

Ko je p. Leopold zvedel, da bo prestavljen na Brezje, je pokleknil pred Njeno milostno podobo in ji zaupal: »Marija, pravijo, da bom prišel k tebi!« Dejal je, da je kot njen ljubeči odgovor v srcu prejel tole spoznanje: »Če boš pa tukaj, moraš biti tako majhen, kot je Jezus v mojih rokah!«

Majhnost je bila odlika p. Leopolda. Bil je pričealec ponižnosti, krotkosti in blagosti. Živel je majhnost otroka, ki ga je videl v Marijih rokah na milostni podobi na Brezjah, in živel je majhnost, ki jo je videl v jaslicah.

»Jaslice so življenje mojega življenja. Duša jasličarja mora biti odprta za Boga in lepoto,« je rekel p. Leopold.

Veseli je do izdelovanja jaslic je začutil, ko je njegov katehet na tablo s kredo z eno samo potezo narisal betlehanski hrib, z drugo potezo pa votlino pod njim. To ga je spodbudilo, da je tudi sam začel izdelovati jaslice. Pri tem mu je pomagal njegov umetniški dar.

P. Leopold je bil soustanovitelj muzeja jaslic na Brezjah in dolga leta predsednik društva slovenskih jasličarjev, predvsem pa je bil apostol jaslic. Ko so ga vprašali o pomenu postavljanja jaslic je odgovarjal: »Jaslice so starodavna lekarna, govorijo o ponižnosti in so šola življenja. Za jaslice je bistveno, da stojimo pred njimi, premišljujemo in se veselimo, da je bil Jezus rojen med nami. Iz jaslic se učimo skromnosti, preprostosti, miru, ljubezni, veselja in skupnega življenja v družini. Človek mora pred jaslicami čakati, utihniti, poslušati. Potem je nagovorjen. Tako lahko pride do globokih odkritij in spoznanj. Jaslice odkrivajo človeku njegov sinovski odnos do Boga!«

K navdušenju nad jaslicami pa je p. Leopoldu pomagal tudi sv. Frančišek Asiški. Očaran je bil nad tem svetnikom, ki je v Grecciu prvi uprizoril žive jaslice. Spominjam se duhovnih vaj za ministrante med zimskimi počitnicami februarja 1977 pri Novi Štifti na Dolenjskem. Voditelj duhovnih vaj p. Leopold nam je s tako svežino in močjo govoril o svetem Frančišku, da je bila to zame samo še pika na i in kar na teh duhovnih vajah sem prosil za sprejem k frančiškanom. »Čakamo te!« je odvrnil p. Leopold. Še danes sem mu hvaležen za te lepe besede dobrodošlice.

Zaradi zaobljube in hvaležnosti za rešitev iz stiske je slikar Leopold Layer leta 1814 naslikal milostno podobo Marije na Brezjah. Njegov soimenjak p. Leopold je bil tudi izjemen umetnik. On ni slikal na platno, ampak je slikal milostno podobo Matere Božje v srca ljudi. P. Leopold je bil ves Marijin. Še pred novo mašo se je srečal z Marijinim delom in to ga je močno zaznamovalo. Pripovedoval je, da je pri srečanju s to duhovnostjo znova postavil Boga in njegovo voljo na prvo mesto. Kot Marija.

Umetnik Michelangelo je v sikstinski kapeli v Vatikanu narisal prizor, kako se nekdo vzpenja v nebesa po jagodah rožnega venca. Tudi temu umetniku je bil podoben p. Leopold. Vabil je k molitvi rožnega venca kot močnemu sredstvu duhovne prenovitve in posvetitve. Bil je duša Živega rožnega venca, ki ima danes vključenih že preko 16.500 molilcev. Člani Živega rožnega venca molijo za Cerkev in za nove duhovne poklice. Duhovni poklici so bili velika skrb in ljubezen p. Leopolda. Na vizitaciji mi rekel: »Bolj ko bomo živeli našo karizmo, bolj bo Bog dajal poklice. Naša karizma je zelo lepa. Potrebna je edinost med nami. Potrebno je gojiti duha edinosti.« P. Leopold, izprosi nam pri Bogu novih poklicev, pa tudi duha edinosti, da bo

naša karizma še bolj pristna, še privlačnejša in da jo bomo živeli z večjo močjo.

P. Leopold je bil pobudnik brezjanskih pogovorov, doktor teologije, član Mednarodne marijanske akademije, voditelj Frančiškanskega marijanskega centra, asistent krajevnega bratstva OFS, ljudski misijonar, voditelj duhovnih vaj ... Še bi lahko našteval. Kdo pa je bil p. Leopold za nas frančiškane, njegove brate? Za nas je bil sončna pesem, ki s svojim življenjem hvali Najvišjega, za nas je bil veselje prijaznosti, ogledalo ponižnosti, lilija čistosti, vzor ljubezni do bližnjega, bil je čudoviti pričevalec, podpora slabotnim, orodje Božjega miru, zgled molitve, trubadur Nebeške Matere, pesnik božiča in brat z velikim srcem.

Ko te je p. Leopold zagledal, je običajno presenetil z besedami: »Ravnokar sem mislil nate!« P. Leopold, tega tvojega pozdrava ne bomo več slišali, a kljub temu vemo, da boš ves čas mislil na nas in nas po Mariji priporočal Nebeškemu Očetu.

»Vsa lepa si Marija ...« molimo frančiškani vsako soboto molitev nebeški Materi v čast. P. Leopold, verujemo, da zdaj gledaš njeno lepoto in se veseliš, da se je tvoja vera spremenila v gledanje. Vemo, da je to gledanje čudovito, in verjamem, da te je Bog sprejel z besedami:

»Pridi, v malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil!«

Vsem sorodnikom in vsem, ki ste imeli radi p. Leopolda v imenu Slovenske frančiškanske province izrekam iskreno sožalje.

Ob smrti p. Leopolda se je iz daljne Avstralije oglasil p. Ciril Božič. Po elektronski pošti sem prejel njegovo pismo v katerem je izrazil to, kar čutimo vsi bratje province: »P. Leopolda ohranjam v spominu srca. Z njim in ob njem sem spoznaval, doživljal in negoval frančiškansko bratsko povezanost.

Dobri in plemeniti mož, p. Leopold! Umetniška duša s srcem velikana. Ljubzen v izgorevanju za blagor bližnjega, velikokrat potrtega in zlomljenega človeka, ki je v patru Leopoldu doživel milosten pogled Marije Pomagaj, ki v

naročju drži Dete Jezusa, ki ga je pater Leopold tolikokrat položil v jaslce.

Hvala ti, dragi brat Leopold, za veliko pričevanje Božje dobrote, usmiljenja in zaupanja v Marijino in Jezusovo neizmerno ljubeče Srce. Počivaj v Marijinem in Jezusovem objemu!«

Bratje in sestre KB OFS Brezje in KB OFS Jesenice

Predragemu in nadvse spoštovanemu p. Leopoldu Grčarju v slovo

Naše KB OFS Brezje je pretresla nadvse žalostna novica, da nas je nenadoma in povsem nepričakovano zapustil naš duhovni asistent p. Leopold Grčar.

Sv. Frančišek Asiški, naš redovni ustanovitelj, je v svoje vodilo zapisal naj molimo za pokojne, naj se vedno, kjer koli smo zbrani, spominjamo naših pokojnih. Tudi mi smo se danes zbrali z namenom, da izrečemo, po Mariji Pomagaj, Bogu zahvalo za našega p. Leopolda in da se poklonimo njegovemu spominu. Domov k Očetu je odšel na njegov tako ljub sobotni dan. Večkrat nas je spominjal, da je sobota Marijin dan in da vedno vsaj za trenutek posveti sonce - to soboto je sijalo ves dan.

P. Leopold je prišel na Brezje pred tridesetimi leti in takoj začel kot duhovni asistent obnavljati KB OFS, ki je po drugi

svetovni vojni precej upadlo. Zelo hitro je zopet zaživelo z vso močjo. Tako se je v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja začelo močno večati število bratov in sester, ki so naredili zaobljubo živeti evangelij v svetu po zgledu sv. Frančiška Asiškega in so prihajali iz vse Slovenije. Tako je naše bratstvo postalo največje v Sloveniji po številu bratov in sester. P. Leopold je vedno privabljal nove simpatizerje Frančiškove duhovnosti, ki so se začeli udeleževati naših mesečnih srečanj, duhovnih vaj in romanj ter nato tudi vstopili v OFS. Bil pa je tudi duhovni asistent KB OFS Jesenice.

S p. Leopoldom smo doživeli res čudovita in nadvse duhovno bogata romanja po krajih povezanih s sv. Frančiškom Asiškim in drugimi frančiškovskimi svetniki.

Romanja s p. Leopoldom so bila vedno nekaj posebnega, saj smo med vožnjo z avtobusom vedno imeli tudi neke vrste duhovne vaje. Toliko duhovne rasti in moči za duhovno življenje, kot nam je dajal on na naših mesečnih srečanjih in duhovnih vajah resnično težko doživiš.

Tudi živi rožni venec in biblična skupina na Brezjah, v zadnjem času tudi duše žrtev, je potekalo pod njegovim vodstvom.

Bil je do vsakega odprt, pozoren in ustrežljiv ter kot je bil sam goreč v molitvi, je tudi druge vabil, da ga posnemajo. Bil je pravi Frančiškov brat in velik častilec Marije Pomagaj na Brezjah, prav zato trdno verujemo, da sta ga Marija Pomagaj in sv. Frančišek Asiški, ki je dejal, da mu je bilo obljubljeni, da bodo bratje in sestre iz njegovih redov, zasedli prestole padlih angelov in da je to bližnjica za nebesa, že pospremila v nebeško kraljestvo k troedinemu Bogu. Kot je bil v življenju poln dobrih del, verujemo da bo tudi pri Bogu prosil za nas.

Frančiškovi bratje in sestre ga bomo zelo pogrešali, obenem pa upamo, da nam bo pri Bogu in sv. Frančišku izprosil dobrega in modrega svojega naslednika.

Še enkrat dragi p. Leopold hvala za vse!

Jožica (Marija) Krošelj OFS

P. Leopold Grčar odšel k Bogu, njegov odhod pretresel vso Slovenijo.

Neverjetno. Tega pa res nisem pričakovala. Vsaj ne še deset ali petnajst let.

Prva sobota, februar 2020.

Spoštovani p. Leopold, vaš odhod k Bogu je pretresel in s solzami orosil celo Slovenijo. Da sta to ravno sveta dneva, prvi petek in prva sobota, ko častimo Srci Jezusa in Marije, to je povsem razumljivo. Saj ste vedno v svojem življenju bili luč ter živi odsev Božjega in Marijinega Srca, v mislih, besedah, dejanjih in zgledu.

Toda leta 2020?

To se meni zdi zgodaj. Vendar, tako so si zaželeli Nebeški Oče, Gospod Jezus in Marija Pomagaj. Tiho, nepričakovano so vas poklicali, zato ker vas neizmerno ljubijo. Tudi vi ste njih zmeraj neizmerno ljubili, spoštovali in izpolnjevali njihove želje.

Takoj vstopiti v nebesa, to menda ni najbolj pogost primer. Vendar, če kdo, potem ne vidim boljšega kandidata, kot ste to vi, spoštovani p. Leopold. Prepričana sem, da ste že z nasmejanim obrazom za mizo skupaj z Nebeškim Očetom, z Gospodom Jezusom, z Devico Marijo ter s sv. Jožefom, sv. Frančiškom in drugimi. Zdaj ste v nebesih med samimi sorodniki, kajti nobenega človeka ni bilo, ki za vas ne bi bil brat oziroma sestra.

Iz vsega srca vam želim, spoštovani p. Leopold, in prosim Boga, da vas osreči v vsej polnosti. Naj vam odpre vrata v najlepši košček raja, kjer nobeno oko ni videlo in nobeno uho ni slišalo in v nobeno človekovo srce ni prišlo, kaj je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo.

Navonjajte se prečudovitih cvetlic in naglejte se prečudovitih barv in drugih brezštevlnih lepot.

Vaš premik v večno domovino pravzaprav za nas pomeni praznino, s katero se bomo morali soočiti, predvsem tu na Brezjah. Mnogi, mnogi vas bomo zelo pogrešali. Konec koncev, kaj se lahko zgodi lepšega človeku kot to, da ga Bog pokliče in sprejme k sebi v večno domovino, po kateri ste vse življenje hrepeneli.

P. Leopold, zato ne bomo več jokali, ker vas imamo radi, najbolj pomembno pa je, da ste tam, kjer ste hoteli biti. Dober boj ste dobojevali, tek dokončali ter dosegli venec slave.

Odslej bodo bratje frančiškani in mi, sestre in bratje OFS, ter vsi ljudje imeli slovenski biser v nebesih, kakršnega doslej še nismo imeli.

Dragi p. Leopold, iskreno vam čestitam za vašo sveto držo skozi vse življenje in za vašo sveta nebesa. Mnogi vas imamo za svetnika. Tako so mi povedali ljudje tukaj na Brezjah in tudi na drugih koncih Slovenije.

Midva sva svoje otroštvo preživljala v isti deželi. Oba sva imela do Krškega nekaj kilometrov. Vi iz smeri Brestanica, jaz pa iz druge smeri.

Spoštovani p. dr. Leopold, o vas je ostalo še veliko lepih, neizrečenih besed.

Naj preidem na besedo zahvale. Danes se Bogu in Mariji posebej zahvaljujem, da sem lahko imela dvanajst let tako svetega duhovnega voditelja

in spovednika ter da sem lahko dihala sveto ozračje, ki ste ga širili okrog sebe.

Neizmerno sem vam hvaležna za dva velika in lepa dogodka v mojem duhovnem poklicu in življenju. Čeprav prihajam iz Kopra, ste me sprejemali tukaj. Skratka, hvala vam za duhovno vodstvo, za Božje razsvetljenje. Predvsem pa vam hvala za vaš zgled svetosti. Vedno ga bomo nosili v svojih srcih.

Zahvaljujem se vam, p. Leopold, tudi v imenu vseh tistih, ki bi se vam radi ta trenutek za kaj zahvalili. To ni moja prva zahvala vam in verjetno tudi ne zadnja. Imela sem jih že več, ko smo vsako leto opravljali duhovne vaje v sosednjem samostanu.

Spoštovani p. Leopold, zdaj vas pa še nekaj prosim. Oprostite mi za vse moje nerodnosti in napake. Prosim vas, vpišite me, ponovno me vpišite v vašo knjižico, da bom spet med tistimi, za katere boste molili, vendar odslej iz nebes. Mislim, da bi mi vsi radi bili vpisani v vašo knjižico molitev. Tako bom imela ponovno možnost še enkrat se Vam zahvaliti, in sicer v nebesih. Že zdaj vidim vaše dvignjene roke in že zdaj slišim vaše besede, pa čeprav bodo izgovorjene šele čez 20 ali 30 let: »Sestra Jožica, čestitam vam, da ste prišli v nebesa.«

Podobne besede sem že slišala iz vašega srca, verjamem, da bom enkrat tudi te. V življenju nisem srečala bolj čudovitega človeka, kot ste bili vi, p. Leopold Grčar. Bili ste Božji človek, ki je hotel pomagati vsakemu človeku. In to predvsem v najbolj pomembnih rečeh, v Božjih rečeh.

Bodite srečni v lepi, novi domovini med svojimi. Zbogom.

Med nami

Letošnja prva številka revije Med nami govori o ponižnosti. V uvodniku izvemo, da je "... ponižnost krepost, da na sebe gledam, kakršna sem v resnici, z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi, da se zavedam svojih omejenosti in jih zmorem sprejeti. To prebuja v meni odpuščanje sebi, drugim in Bogu. Tega ne zmorem sama od sebe. Jezusova brezpogojna ljubezen ozdravlja razdeljenost in ranjenost znotraj mene."

Kako krmarita svojo življenjsko barko, sta v rubriki Pogovor povedala zakonca Mojca in Simon Purger. Neža nam je razodela, kako se je v skupnosti Cenacolo konkretno srečala s ponižnostjo. P. Martin Kmetec je v razmišljanju o ponižnosti zares odrinil na globoko, prav tako sestre klarise in drugi avtorji prispevkov. Sama od sebe se je ponudila rubrika Asiški klepet, v katerem je umetnica Mira Ličen Krmpotič razkrila nekaj drobcev svojega ustvarjanja v Assisiju. Od tam se je oglasil tudi naš asiški sodelavec p. Janez Šamperl z razmišljanjem o pogumnem poskusu novega, "medredovnega" samostana, v katerem bivajo skupaj bratje minoriti, kapucini in frančiškani.

To in še več boste našli v reviji, ki povezuje predvsem asiške romarje, mnogo pa ima povedati tudi vsem ljudem dobre volje. Vzemite, berimo!

Doroteja Emeršič

Frančiškov prijatelj

- ☞ Težko je lagati osebi, ki se ti zdi privlačna.
- ☞ Ženske in moški v glavnem lažejo iz različnih razlogov – ženske, da bi se sogovornik počutil bolje, moški, da bi sebe bolje predstavili.
- ☞ Lagati v tujem jeziku je dosti težje kot laganje v materinem jeziku.
- ☞ Niso še iznašli detektorja laži, ki bi 100 % deloval.
- ☞ Sposobnost laganja človek razvije kmalu potem, ko se nauči hoditi – okrog drugega leta.
- ☞ Serum resnice ne prisili človeka, da bi govoril le resnico, ampak samo utiša

možganski nadzor, tako da človek pripoveduje tako resnico kot svoje sanje ali fantazije. To je le nekaj dejstev, ki jih v rubriki *Ali si vedel?* pri naša prva številka Frančiškovega prijatelja in je tematsko posvečena resnici. Na to posebno vrlino je skozi revijo pogledano s filozofskega in etičnega vidika, pa preko svetega Frančiška in Klare in ljudi, pri katerih jo lahko najdemo danes. V rubriki Novi svetnik je predstavljen Božji služabnik Carlo Acutis – umrl 15 letni računalniški genij, ki bo letošnje leto razglašen za blaženega, v knjižnem predlogu pa roman Sonce Petovione Branka Cestnika. Vmes pa se najde kar nekaj dobrega branja o dogajanju na Frančiškovski sceni.

možganski nadzor, tako da človek pripoveduje tako resnico kot svoje sanje ali fantazije. To je le nekaj dejstev, ki jih v rubriki *Ali si vedel?* pri naša prva številka Frančiškovega prijatelja in je tematsko posvečena resnici. Na to posebno vrlino je skozi revijo pogledano s filozofskega in etičnega vidika, pa preko svetega Frančiška in Klare in ljudi, pri katerih jo lahko najdemo danes. V rubriki Novi svetnik je predstavljen Božji služabnik Carlo Acutis – umrl 15 letni računalniški genij, ki bo letošnje leto razglašen za blaženega, v knjižnem predlogu pa roman Sonce Petovione Branka Cestnika. Vmes pa se najde kar nekaj dobrega branja o dogajanju na Frančiškovski sceni.

Javier Garrido

Rožice sv. Frančiška

na novo prebrane in premišljene (53)

LIII.

Kako je brat Janez z La Verne nekoč maševal in se kot mrtev zgrudil na tla.

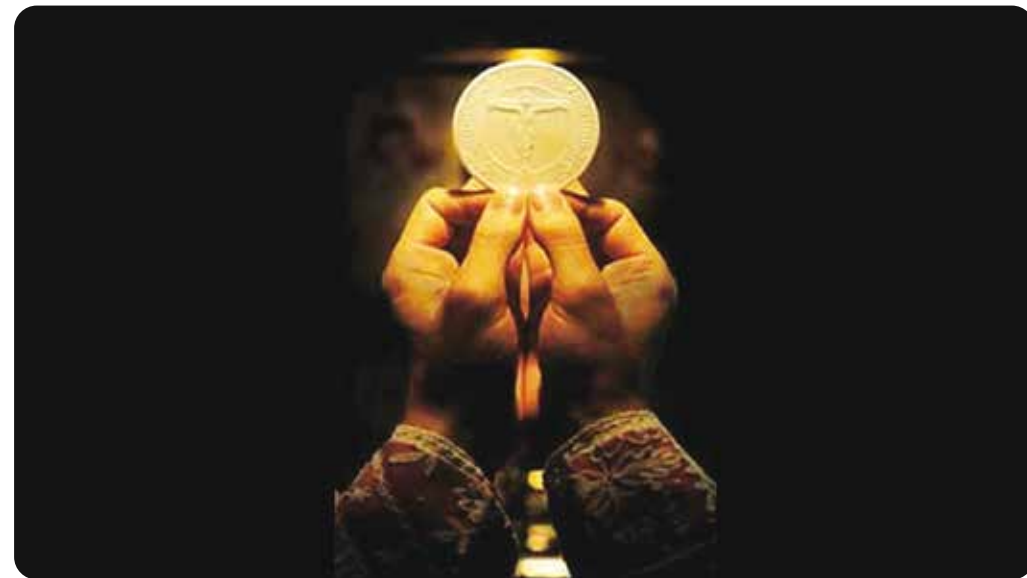
Kakor so pripovedovali bratje, ki so bili priča, se je pripetila nekoč bratu Janezu v omenjenem moglianskem samostanu tale čudna zgodba:

V prvi noči po osmini svetega Lovrenca in med osmino vnebovzetja naše Gospe je brat Janez z drugimi brati molil v cerkvi zornice, ko pride nadenj posvečenje Božje milosti. Vstane in gre na vrt premišljevati Kristusovo trpljenje in se z vso pobožnostjo pripravljat na daritev maše, ki bi jo moral peti tisto jutro. Ko takole premišljuje o besedi spremenjenja Kristusovega telesa: "To je moje telo," in preudarja neskončno Jezusovo ljubezen, po kateri nas s svojo

dragoceno krvjo ni hotel le odkupiti, temveč nam tudi zapustiti lastno telo in lastno kri v hrano naših duš, je pričela njegova ljubezen do milega Jezusa rasti in tako opojnost, da njegova duša ni več mogla prenesti tolikšne sladkosti. Klical je na ves glas in kot v duhovni omamljenosti ponavljal sam pri sebi: "To je moje telo," zakaj pri teh besedah se mu je zdelo, da vidi ljubelega Jezusa z Devico Marijo in z množico angelov, in pri tem izrekanju ga je Sveti Duh razsvetlil o vseh globokih in vzvišenih skrivnostih tega najvišjega zakramenta.

Ob zori je stopil v cerkev z gorečnostjo duha, resnobo v srcu in z onimi besedami, misleč, da ga nihče ne vidi in ne sliši. V koru pa je molil neki brat, ki je vse to videl in slišal.

Ker zaradi preobilne Božje milosti ni mogel krotiti svoje gorečnosti, je vpil na ves glas, dokler se ni bližala ura maše. Nato je šel, si oblekel mašna oblačila in stopil k oltarju. Čim dlje

pa je bral mašo, tem bolj mu je rasla ljubezen do Kristusa in gorečnost pobožnosti, ki mu je podelila tako nepopisno Božje čustvo, da ga sam ni

znal ne mogel izraziti z jezikom. Bal se je tedaj, da bi se ta vnetost in Božja čustva tako ne razrasla, da bi moral prenehati z mašo; bil je v veliki zadregi

in ni vedel, kaj bi storil: naj bi maševal dalje ali čakal. Ker se mu je pač nekoč že nekaj takega prigodilo in je Gospod takrat njegovo gorečnost tako omilil, da mu ni bilo treba prenehati z mašo, je zaupal tudi tokrat in se pripravil dalje maševati. Ko je prišel do hvalospeva v

čast naši ljubi Gospe, sta začela Božje razsvetljenje in mila sladkost ljubezni do Boga tako rasti v njem, da je pri *"qui pridie"* (tisti večer pred svojim ...), komaj vzdržal toliko opojnosti in sladkosti. Ko naposled dospe do spremene samega in izgovori nad hostijo polovico posvetilnih besed, namreč: *"Hoc est,"* (To je ...) nikakor ne more nadaljevati, ampak le ponavlja vedno iste besede: *"Hoc est enim."* Vzrok pa, zakaj ni mogel nadaljevati, je bil ta, da je čutil in videl Kristusa navzočega z množico angelov in ni mogel prenesti njegovega veličastja. A videl je, da Kristus ne gre v hostijo, to je, da se hostija ne spremeni v Kristusovo telo, če ne izgovori še druge polovice besed, namreč *"corpus meum."* (... moje telo.)

Ko je tako ves tesnoben stal in se obnavljal, so se približali oltarju gvardijan in drugi bratje ter mnogo svetnih ljudi, ki so bili v cerkvi pri maši. Vsi prestrašeni so obstali in gledali, kaj brat Janez dela; in mnogi so od ganjenosti jokali.

Naposled, ko je bilo čez dolgo časa Bogu všeč, je spregovoril brat Janez z močnim glasom še *"corpus meum,"* in v tem trenutku je izginila podoba kruha in v hostiji se je prikazal ljubi Jezus Kristus, učlovečen in povelčan. Dokazal mu je ponižnost in ljubezen, ki ga je nagnila, da se je v Devici Mariji učlovečil, in ki mu da vsak dan stopiti v roke mašnika, ko posvečuje hostijo. To je sladkost Janezovega premišljevanja še bolj povzdignilo.

Ko je nato dvignil hostijo in posvečeni kelih, se je zamaknil; ker pa je bila njegova duša skoraj odtrgana od telesnih

čutov, se je nagnil nazaj, in ko bi ga gvar-dijan, stoječ za njim, ne prestregel, bi bil padel vznak na tla. Tedaj so prihiteli bratje in svetni ljudje, moški in ženske,

ki so bili v cerkvi, in ga nesli kot mrtvega v zakristijo, zakaj njegovo telo je bilo mrzlo in prsti so se mu tako močno skrčili, da jih ni bilo mogoče stegniti ali premakniti. Tako je ležal onesveščen ali bolje, zamaknjen do tretje molitvene ure; zgodilo se je to poleti.

Jaz pa, ki sem bil pri vsem tem navzoč, sem močno želel zvedeti, kaj mu je Bog storil. Kakor hitro se je zavedel, sem šel k njemu in ga prosil, naj mi iz ljubezni do Boga vse pove. Ker mi je mnogo zaupal, mi je pripovedoval vse po vrsti. Med drugim mi je razodel, da se mu je ob posvetitvi telesa in krvi Jezusa Kristusa, in še prej, srce topilo kot segret vosek in njegovo telo da je bilo kakor brez kosti, tako da je komaj dvignil roko in napravil križ nad hostijo in kelihom. Tudi mi je povedal, da mu je Bog, še preden je postal duhovnik, razodel, da se bo pri maši onesvestil. Ker pa je že mnogokrat maševal in se mu to ni primerilo, je menil, da to razodetje ni bilo od Boga. A vendar mu je bilo približno petdeset

dni pred vnebovzetjem naše Gospe, ko se je pripetila naša zgodba, od Boga razodeto, da se mu bo to pripetilo okrog praznika vnebovzetja; pozneje pa se ni več domislil tistega videnja ali razodetja, ki mu ga je bil Gospod podelil.

V hvalo Jezusu Kristusu in ubožcu Frančišku. Amen.

Se nadaljuje.

*Posodobljeni prevod Alojzija Resa
pregledal in odmeve napisal br. Miran Špelič.*

53. premišljevanje

Pred nami je še zadnja pripoved o bratu Janezu z La Verne, ki smo ga srečali že v prejšnjih štirih rožicah in je bil eden iz bolj duhovnega toka v redu manjših bratov; ti so živeli na osamljenih krajih in jim je bila bolj kot študij blizu mistika.

Ta zgodba na svoj način ilustrira tedanje že nekaj stoletij trajajoče teološke debate o evharistiji, ki so prišle do vrhunca na četrtem lateranskem koncilu leta 1215, ko je bila sprejeta razlaga, da pride pri maši do transsubstanciacije ali prebistvenja. Za tem je stala tudi aristotelska filozofija in s svojim naukom o kategorijah, ki se delijo na substanco in pritike. To pa je tudi čas prvih evharističnih čudežev, ki so na drug način potrdili resničnost evharistične skrivnosti.

To, kar se je zgodilo bratu Janezu, bi lahko označili kot nekakšen evharistični čudež, ki ni samo izraz Janezove vere in obdarjenosti, ampak tudi pomaga navzočim, da poglobijo svojo vero v resnično Jezusovo navzočnost v evharistiji.

Obenem je rožica spodbuda bratom duhovnikom, naj se potrudijo za zbrano maševanje in naj ohranjajo zavest o svetosti dogajanja na evharističnem oltarju.

Se nadaljuje.

Darovi za Sveto deželo (december 2019 - januar 2020):

- 2 € Angela Gelt
- 5 € Matilda Efremov, Helena Košar, Ivan Pangeršič, Alenka Pirtovšek, Jožica Sotenšek
- 10 € Sašo Anžur, Jurij Brodschneider, Miro Čarman, Franc Černič, Anica Flat, Berta Golob, Martin Heuschen, Marija Istenič, Jože Ivanc, Janez Jakofčič, Magdalena Jankovič, Ivo Kerže, Zinka Kutnar, Jožef Lenarčič, Frančišek Matičič, Franc Ogrin, Mihael Pečkaj, Ivanka Ž Peternel, Bernardka Radej, Nedeljka Reljanovič, Marija Retužnik, Marjan Sedej, Rozamarija Stavbar, Zdenka Škrabec, Matija Švigelj, Peter Tihle, Marjan Tisel, Štefan Trček, Veronika Urbinc, Benjamin Žumer
- 15 € Andrej Farazin, Štefka Gašperlin, Tadej Prevec, Mara Vilar
- 17,50 € Silvana Šivic 17,50 €
- 20 € Stanko Bizjak, Lilijana Bole, Maja Brecl, Angela Brodnjak, Marija Burgar, Angela Funtek, Ana Gorc, Antonija Grozdina, David Jensterle, Anton Kalčič, Metka Kavčič, Minka Kenda, Julija Klemenčič, Jelka Koder, Leopold Koren, Anton Košir, Marija Kovačič, Marija Marolt, Marija Modričan, Minka Novak, Marta Novak, Olga Pelaj, Marija Perčič, Francka Peternel, Frančiška Potočnik, Kristina Robič, Irena Saksida, Jožefa Smolnik, Marija Sraka, Marija Stariha, Berta Stražišar, Marjan Svirt, Roman Škof, Tilka Šteblaj, Vanda Toman, Ana Tomec, Družina Turk, Paula Turuk, Ivan Vidmar, Aleš Vozel, Marija Vrbnjak, Zdenka Vrtin, Tončka Zalaznik, Lea Židan, Jožefa Žigon, Marija Žveglič
- 25 € Dragica Čavlovič, Dušan Modič, Anica Tonejec, Anton Vochl
- 30 € Ludovika Deželak, Janez Dolenc, Milena Goršič, Marija Jaklitsch, Cecilija Kavčič, Terezija Kocmur, Lidija Krašovec, Branko Krevelj, Roza Legiša, Stanko Lesjak, Ivan Lisac, Aleksandra Maslner, Antonija Mikelj, Edmund Savski, Peter Šlajpah, Andrej Trček, Tatjana Trobec, Alojzij Turk, Ana Turk, Marija Veršič
- 35 € Alojzija Munda
- 40 € Matevž Deželak, Ljudmila Konhajzer, Kati Martinjak, Marija Opeka, Martina Orožen, Stanislav Stanič, Franc Strah, Stanislav Tičar
- 50 € Kristina Car, Igor Cvirn, Emil Drev, Janez Grošelj, Janos Hack, Marija Halas, Marijan Jovanovski, Ana Matanič, Ivan Rožič, Olga Strgar, Kristina Šajn, Cvetko Valič, Milena Vidmar, Viktorija Vrabčič, Alojzija Vrabčič,

- Kristina Zdravec, Slavko Zajc, Alenka Žagar Slana
- 60 € Nika Beravs, Vlasta Globevnik
- 70 € Franc Klemenčič
- 80 € Jožef Zajc
- 100 € John George Arnež, Slavko Kanalec, Marijana Kovač, Tanja Kranjc, Marijan Močnik, Marija Muršec, Matjaž Oblak, Alojz Sibal, Nada Smolnikar, Andrej Škrlep, Magdalena Urbas, Ivana Zajnkovič
- 160 € Neznani darovalci
- Skupaj 4.909,50 €**

Romanje v Pariz in pet francoskih svetnikov

sv. Bernardka, sv. Mala Cvetka, sv. zakonca Martin, sv. Katarina Labouré Z VLAKOM V FRANCIJO IN NAZAJ OD 31. MAJ DO 6. JUNIJ 2020

Nedelja, 31. 5. 2020: Nočni vlak Ljubljana (21.10)–Zürich (9.20), ležalniki po 4 v kupeju vključeni, za spalnik doplačilo.

Ponedeljek, 1. 6. 2020: Nadaljevanje proti Ženevi in s prestopi do Neversa – sv. maša pri sv. Bernardki, večerja in prenočevanje.

Torek, 2. 6. 2020: Zjutraj obisk samostana, kjer je sv. Bernardka Lurška

dozorela za nebesa, sv. maša in odhod na postajo, nadaljevanje preko Pariza v Liseux. Namestitev v hotelu, obisk rojstne hiše sv. Terezije, večerja, prenočevanje.

Sreda, 3. 6. 2020: Sv. maša v čudovitem svetišču, ki ga je postavila Francija v čast Mali Cvetki. Starša Martin sta tudi svetnika. Pobožnosti v svetišču in nadaljevanje z vlakom v Pariz. Namestitev za dve noči, večerja.

Četrtek, 4. 6. 2020: Zajtrk in obisk najbolj obiskane božje poti v Parizu, Rue du Bac, sv. maša, pobožnosti, nato ogledi pariških znamenitosti do večera, večerja v lastni režiji, ni vključena.

Petek, 5. 6. 2020: Zajtrk in sv. maša, dopoldne še prosto za Pariz, popoldne

vlak do Züricha in tam vkrcanje na nočni vlak z ležalniki po 4 v kupeju. Nočna vožnja do Ljubljane.

Sobota, 6. 6. 2020: prihod vlaka v Ljubljano 8.15.

Ker je celotno potovanje z vlakom, je nujno hoditi tudi nekaj peš, lahko si boste pomagali s taksiji. Prtljage naj bo manj, priporočljiv je nahrbtnik. Za obisk Pariza bomo uporabljali mestni promet: metro, vozovnice niso vključene v ceno. Voditelj po Parizu naš p. dr. Mari Osredkar OFM.

CENA ROMANJA: 695,00 EUR (za člane) in vključuje: 2 polpenziona, 2 x nočitev z zajtrkom, 2 noč na vlaku v ležalnikih po 4 v kupeju, vozovnico INTERRAIL, nezgodno zavarovanje tujina. PLAČILO OB PRIJAVI 300 EUR, dokončno 15 dni pred odhodom. Možnost enoposteljne sobe le v hotelih z doplačilom 160 EUR.

NE VKLJUČUJE: transportov od postaje do bivališč in cerkva, drugih stvari, ki niso navedene v programu, rizika odpovedi, ki si ga sami uredite na Društvu.

Prijave do 25. marca – zaradi rezervacij (rezervacije kasneje se lahko podražijo).

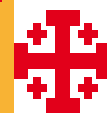
Vodstvo romanja p. Peter

PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
 Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
 Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134
www.sveta-dezela.si
komisariat@rkcs.si

Pri prijavi vedno oddajte podatke:

priimek in ime, rojstni datum, naslov,

številka osebnega dokumenta, e-naslov in telefon

Pozabljene spretnosti

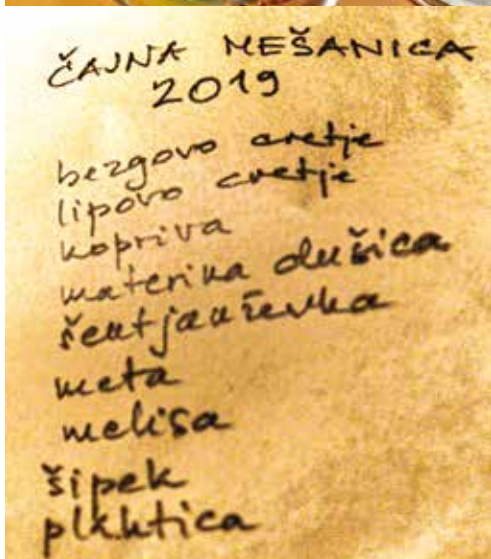
Domača čajna mešanica

Že naši predniki so pridno nabirali različna zelišča in jih mešali za različne potrebe. Rožice nabiramo takrat, ko so v najlepšem razcvetu, ob sončnem vremenu, daleč stran od cest in izpušnih plinov. Najlepše in najhitreje jih posušimo v sušilniku za zelišča, lahko pa tudi v suhem in senčnem prostoru. V papirnatih vrečkah jih shranimo do uporabe. Lahko jih zmešamo v domačo čajno mešanico.

Žličko zelišč prelijemo z vrelo vodo in po nekaj minutah precedimo. Z dodatkom limone in medu je čaj najboljši spremljevalec pri prehladu in drugih boleznih.

Nabiramo samo zelišča, ki jih dobro poznamo. Najboljše je, če nam jih nekdo pokaže. Lahko pogledamo tudi v knjigo. Če pa nismo prepričani, da je zelišče pravo, potem ga raje ne trgamo.

Moja stara mama je v zgodnji pomladi najprej nabrala bezgovo cvetje in koprivo, poleti materino dušico, lipo, šentjanžvevo cvetje, meto, meliso, kamilice, plahitico, v pozni jeseni pa še šipek. S toplim napitkom je odgnala marsikatero bolezen. Njeno izročilo pa ni pozabljeno ...

Nagradna številčnica

Poiščite pet besed s štirimi črkami, ki jih zahtevajo opisi, in njihove črke pripišite k številkam. Črke nato prenesite v lik. Ob pravilni rešitvi boste v vodoravnih vrstah prebrali eno zmed temeljnih dejstev katoliške vere.

1 2 3 4 = znamenit turistični kraj na Gorenjskem,

5 6 7 8 = iztrebki domačih živali, pomešani s steljo,

9 10 11 12 = smučarska disciplina, pri kateri tekmovalec smuča po veliki strmini med redko postavljenimi vratci,

13 14 15 16 = kdor z dejanji, stvarmi, ki imajo nenavadno, skrivnostno moč, vpliva na koga ali po določenih znamenjih napoveduje prihodnost,

17 18 19 20 = Novinarka Večera (Damijana)

Sestavil: M. Pavlič

1	7	5	9	3	8	3
11	16	2	7	13	3	16
18	2	4	15	1	18	6
15	9	9	9	13	7	8
7	9	10	14	20	8	7
6	15	12	14	18	17	11
7	4	14	3	19	18	2

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi: **OČE, SIN IN SVETI DUH.**

Na uredništvo ste poslali 22 pravih odgovorov.

Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje.

Tokratni nagrajenci so:

1. nagrada: **Antonija Mikelj**, Zoisova 5, SI-4000 Kranj.

2. nagrada: **Barbara Sladič**, Slavka Gruma 80, SI-8000 Novo mesto.

3. nagrada: **Lučka Hleb**, Sveta Gora 2, SI-5250 Solkan.

Čestitamo!

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 10. aprila 2020. Čakajo vas naslednje nagrade:

1. nagrada: Kenan B. Osborne OFM: Frančiškansko intelektualno izročilo;

2. nagrada: Zadnja številka revije Magnificat;

3. nagrada: CD Hvalnice in večernice

Silvin Krajnc, Živa Melik in Jelka Melik
BESEDE ŽIVLJENJA 5

Knjige z naslovom Besede življenja so napisane z namenom, da bi dopolnile in obogatile osnovnošolski verouk. Ta je že peta po vrsti. Približati želi drugi in tretji del hebrejske biblije – PREROKE (hebrejsko NEBIIM) in SPISE (hebrejsko KETUBIM). Prav na koncu je še odlomek iz knjige Tobit, ki je uvrščen med devterokanonične knjige.

format 29,7 x 21 cm
obseg strani 168
cena 12 €

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf

